

STOWARZYSZENIE GMIN UZDROWISKOWYCH RP

BIULETYN INFORMACYJNY NR 3, SIERPIEŃ 2001

Jedziemy do wód w...

- lecznictwo
- gospodarka
- ekologia
- turystyka
- kultura

JEDZIEMY DO WÓD W...

Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP

**STOWARZYSZENIE
GMIN
UZDRAWISKOWYCH RP**

W numerze

Od redakcji	3
- Z życia SGU RP	
• Walne Zebranie Członków SGU RP, Polanica Zdrój 31 maja 2001 roku, ...	5
• Statut SGU RP /zmieniony na Walnym Zebraniu/	6
- Ustawa o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym.....	17
- Stanowisko Rady Powiatu w Busku Zdroju z dnia 29 czerwca 2001 roku, w sprawie uregulowania spraw dostępności do surowców i wód leczniczych podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego.	19
- X Jubileuszowy Kongres Uzdrawisk Polskich.	21
- Treść wystąpienia Prezesa SGU RP na X Jubileuszowym Kongresie Uzdrawisk Polskich.	23
- Treść wystąpienia Reinharda Petry z EZU.....	31
- Promocja Uzdrawisk – Szczawnica.....	41
- Rada Gospodarcza Sądecczyzny – temat przewodni – uzdrawiska.....	48
- Proces prywatyzacji i komercjalizacji uzdrawiskowych zakładów opieki zdrowotnej.....	61
- Zasady i formy udzielania pomocy publicznej zakładom opieki zdrowotnej i innym przedsiębiorstwom turystycznym w świetle ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców.....	68
- Nowoczesne Sanatoria – Górniki i Nawigator w Szczawnicy.....	78

Od redakcji

Witamy Państwa serdecznie w naszym kolejnym numerze. Mamy środek lata, niestety pogoda nas nie rozpieszcza. Jednak dla gmin uzdrowiskowych to dobry okres, a dla odwiedzających je turystów czas intensywnego wypoczynku, urlopów, regeneracji ciał i umysłów. W związku z tym przed gminami stoją zadania związane z przyjęciem gości i dążeniem do ukształtowania wizerunku wyjątkowości i atrakcyjności, aby turyści czuli się u nas dobrze i z przyjemnością wracali do polskich kurortów.

Cieszymy się, że gminy zaczęły wreszcie zdawać sobie sprawę z tego, że chcąc zaistnieć na rynkach turystycznych w kraju oraz na świecie muszą przeznaczać środki na promocje i dokładnie realizować zadania z nią związane.

Nie wystarczą już kolorowe ulotki, potrzebna jest profesjonalnie przygotowana oferta uzdrowiskowo-turystyczna /tłumaczona na kilka języków/.

Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP rozpoczęło gromadzenie danych do Marketingowego Systemu Informacyjnego, który pozwoli na przygotowanie, w porozumieniu z gminami, takiej właśnie oferty, a także na zbudowanie elektronicznej bazy danych na stronach internetowych SGU RP.

Ofertę pomoże nam stworzyć Polska Organizacja Turystyczna, która przy

okazji X Jubileuszowego Kongresu Uzdrowisk Polskich zaoferowała również wsparcie w inicjowaniu rozwoju i promocji markowego produktu turystycznego z obszaru turystyki uzdrowiskowej.

W tym numerze wspomnimy właśnie X Jubileuszowy Kongres Uzdrowisk Polskich, wrócimy również do V Rady Gospodarczej Sądecczyzny, na której zapadły bardzo istotne dla SGU RP decyzje.

Ponadto odwiedzimy malowniczo położoną w Pienińskim Parku Narodowym Szczawnicę oraz zatrzymamy się w sanatoriach godnych naszej uwagi.

Oczywiście najważniejszym wydarzeniem, którym żyje ostatnio rodzina gmin uzdrowiskowych jest uchwalenie przez Sejm ustawy „o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym”, nad którą prace trwały prawie 11 lat. To dla nas wielki sukces, bowiem dzięki tej ustawie gminy uzdrowiskowe uzyskają prawie 15 mln. zł. rekompensaty w formie subwencji z tytułu niższego podatku od nieruchomości, płaconego przez sanatoria i inne zakłady opieki zdrowotnej. Rozwiązanie to systemowo reguluje podatek od nieruchomości od zakładów opieki zdrowotnej od 2002 roku.

Sprawą ważną jest zatem sposób opodatkowania zakładów opieki zdrowotnej od roku 2000 /tj. nowej interpretacji zasad opodatkowania określonej przez Ministra Finansów/

do końca 2001 roku. W związku z tym prezentujemy w numerze 3 „Jedziemy do wód w ...” interpretację tego problemu dokonaną w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy.

Wiele kontrowersji i zainteresowania skupia się wokół problemu prywatyzacji i komercjalizacji zakładów opieki zdrowotnej. Pragniemy zatem przedstawić Państwu w bieżącym numerze biuletynu założenia rządowego projektu ustawy „o komercjalizacji i prywatyzacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej”. Zagadnienie to jest bardzo ważne dla gmin uzdrowiskowych skupiających na swoim terenie zakłady opieki zdrowotnej.

Wciąż prosimy Państwa o kontakt z nami, na pewno w Gminach Uzdrowiskowych znajdzie się mnóstwo tematów, które warto, a nawet powinno się poruszyć na łamach naszego biuletynu. Zachęcamy do współpracy. Życzymy przyjemnej lektury.

Agata Gościńska
Kierownik biura SGU RP

3 życia SGU RP

31 maja 2001 roku w Polanicy Zdroju odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP. Obrady miały miejsce w Hotelu Polanica.

Zebraniu przewodniczył burmistrz Szczawnicy Michał Kochan, w Prezydium Zebrania zasiedli ponadto: wiceprzewodniczący – Tomasz Michalski – przedstawiciel Sopotu, sekretarz – Mirosława Boduch – przedstawiciel Łądka Zdrój. W czasie obrad poruszane były następujące tematy:

1. Prezes Zarządu SGU RP przedstawił sprawozdanie Zarządu SGU RP z działalności w roku 2000, w którym najwięcej uwagi poświęcono działaniom Zarządu w sprawie uchwalenia projektu ustawy „o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym”.
2. Omówiona została bieżąca działalność SGU RP. -podkreślono bardzo istotną rolę utworzenia Marketingowego Systemu Informacyjnego, -uczestnicy Nadzwyczajnego Walnego Zebrania upoważnili prezesa SGU RP - Jana Golbę do podjęcia działań na rzecz utworzenia Związku Uzdrawisk Polskich i podpisania porozumienia o współpracy z Izbą Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie”,
-po raz kolejny dyskutowano na temat konieczności promowania Gmin Uzdrawiskowych w kraju i za granicą.
3. Zatwierdzony został projekt budżetu na rok 2001.
4. Na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu podjęte zostały dwie uchwały: -Nr 1/01 – w sprawie zmiany statutu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP z siedzibą w Krynicy.

Uchwała

Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych w Polanicy Zdroju z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie zmiany statutu Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP z siedzibą w Krynicy

Na podstawie § 10 ust. 4 lit. e Statutu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych w Konstancinie-Jeziorniej - **Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP uchwała, co następuje:**

§ 1

Uchwala się Statut Stowarzyszenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Statut Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP uchwalony 3 października 2000 roku w Konstancinie-Jeziornej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zmieniony tekst

Załącznik do Uchwały **Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych** z dnia 31 MAJA 2001 r.

S T A T U T

STOWARZYSZENIA GMIN UZDROWISKOWYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Rozdział I

Nazwa i siedziba Stowarzyszenia

§ 1.

1. Nazwa Stowarzyszenia brzmi: Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą Stowarzyszenia jest Krynica.
3. Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Może ono działać także poza granicami kraju po uzyskaniu zezwolenia właściwych miejscowo władz.
4. Stowarzyszenie może tworzyć regionalne jednostki organizacyjne zwane oddziałami.
5. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną.
6. Stowarzyszenie używać będzie ośmiokątnej pieczęci z napisem: Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP.
Projekt graficzny pieczęci stanowi załącznik do statutu.

Rozdział II

Cele i zadania Stowarzyszenia oraz sposoby ich realizacji.

§ 2.

Celem Stowarzyszenia jest:

1. Reprezentowanie, obrona i popieranie wspólnych interesów swoich członków wobec Sejmu, Senatu, władz państwowych, administracji rządowej i samorządowej, organów i instytucji europejskich oraz osób prawnych i fizycznych.
2. Wszechstronny rozwój polskich uzdrowisk oraz miejscowości o walorach uzdrowiskowych.
3. Wspieranie rozwoju działalności uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjno – sportowej w gminach należących do Stowarzyszenia.
4. Dążenie do zapewnienia gminom uzdrowiskowym szczególnej opieki ze strony Sejmu, Senatu, rządu.
5. Utrzymywanie stałego kontaktu z pokrewnymi instytucjami i zrzeszeniami w kraju i za granicą.
6. Pielęgnowanie poczucia łączności i solidarności wśród członków Stowarzyszenia.
7. Popieranie wszelkich akcji zmierzających do rozwoju uzdrowisk polskich.
8. Prowadzenie działalności reklamowej, promocyjnej i marketingowej polskich uzdrowisk.
9. Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie objętym statutem.

§ 3.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

1. Podejmowanie działań dla zapewnienia właściwego rozwoju psychofizycznego człowieka.
2. Popularyzowanie lecznictwa uzdrowiskowego, turystyki, sportu i rekreacji ruchowej jako elementów zdrowego stylu życia,
3. Wydawanie własnych publikacji.
4. Współpracę z instytucjami i organizacjami o pokrewnych zadaniach w kraju i za granicą.
5. Prowadzenie działalności gospodarczej dla uzyskania środków na cele statutowe.
6. Współdziałanie w tworzeniu prawa z zakresu wyznaczonego przez cele i zadania Stowarzyszenia.

Rozdział III

Członkowie Stowarzyszenia, ich prawa i obowiązki.

§ 4.

1. Stowarzyszenie zrzesza członków:
  - a/ zwyczajnych, którymi są gminy uzdrowskowe, gminy na terenie których prowadzona jest działalność uzdrowskowa oraz gminy mające na swoim terenie kąpieliska morskie,
  - b/ wspierających, którymi mogą być osoby prawne i fizyczne uznające cele i zadania Stowarzyszenia, którzy zadeklarują opłacanie składek oraz pomoc finansową, rzeczową i organizacyjną w realizacji celów Stowarzyszenia
  - c/ honorowych
2. O przyjęciu w poczet członków zwyczajnych i wspierających decyduje Zarząd Stowarzyszenia.
3. O przyjęciu w poczet członków honorowych decyduje Walne Zebranie Członków na wniosek Zarządu, lub na wniosek co najmniej 1/4 członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

§ 5.

Członkom zwyczajnym i honorowym przysługuje prawo:

- a/ czynnego i biernego prawa wyborczego do wszystkich władz Stowarzyszenia,
- b/ uczestniczenia we wszystkich formach działalności Stowarzyszenia,
- c/ zabierania głosu we wszystkich sprawach dotyczących Stowarzyszenia, zgłaszania opinii, wniosków i postulatów,
- d/ żądania od Stowarzyszenia udzielenia pomocy w sprawach ustalonych zakresem działania Stowarzyszenia,
- e/ reprezentacji na Walnym Zebraniu Członków z prawem jednego głosu.

§ 6.

Reprezentanci członków wspierających uczestniczą w Walnym Zebraniu Członków bez prawa głosu w głosowaniach.

§ 7.

Członkowie zwyczajni i honorowi obowiązani są do:

- a/ przestrzegania statutu i uchwał władz Stowarzyszenia,
- b/ brania czynnego udziału w pracach Stowarzyszenia i popierania jego celów,
- c/ opłacenia wpisowego w wysokości 200 zł. Wysokość składki rocznej uchwalana jest **przez Walne Zebranie** na wniosek Zarządu lub członka Stowarzyszenia.

§ 8.

- 1. Utrata członkostwa w Stowarzyszeniu następuje:
  - a/ na pisemny wniosek /wystąpienie/ zgłoszony na trzy miesiące przed końcem roku kalendarzowego,
  - b/ przez wykreślenie członka działającego na niekorzyść lub szkodę Stowarzyszenia. Uchwałę w tej sprawie podejmuje Walne Zebranie Członków,
  - c/ przez wykreślenie na skutek zalegania z opłacaniem składek rocznych co najmniej za dwa okresy płatności. Wykreślenie następuje uchwałą Zarządu po uprzednim pisemnym upomnieniu,
  - d/ śmierci osoby fizycznej.
- 2. Wykreślonemu członkowi przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania Członków w terminie 30 dni od doręczenia uchwały Zarządu.

Rozdział IV

Władze Stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru oraz ich kompetencje.

§ 9.

- 1. Władzami Stowarzyszenia są:
  - a/ Walne Zebranie Członków,
  - b/ Zarząd,
  - c/ Komisja Rewizyjna.
- 2. Kadencja wszystkich wybieranych władz Stowarzyszenia trwa 4 lata, a wybór odbywa się w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów.

3. W przypadku utraty, ustania członkostwa, rezygnacji z funkcji lub zgonu w czasie trwania kadencji, skład władz Stowarzyszenia uzupełnia się powołując na wakujące miejsca osoby spośród nie wybranych kandydatów, według kolejności uzyskanych głosów.
Liczba powołanych w ten sposób członków władz nie może przekraczać 1/3 liczby członków pochodzących z wyborów.

§ 10.

Walne Zebranie Członków.

1. Walne Zebrania Członków mogą być :
- a/ - zwyczajne lub
  - b/ - nadzwyczajne
- 1/ Zwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje Prezes Zarządu co 4 lata, w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku kalendarzowego, następującego po wyborach do władz samorządu gminnego, powiadamiając członków Stowarzyszenia o terminie, miejscu i porządku obrad listem poleconym lub faksem, najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem zebrania.
- 2/ Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje Prezes Zarządu na podstawie:
- a/ uchwały Zarządu,
  - b/ na wniosek komisji rewizyjnej lub na pisemne żądanie przynajmniej 2 członków Stowarzyszenia w terminie 30 dni od otrzymania wniosku.
- 3/ O terminie, miejscu i porządku obrad Nadzwyczajnego Walnego zebrania powiadamia się członków listem poleconym lub faksem nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zebrania.
- 4/ Walne Zebranie prawidłowo zwołane władne jest podjąć ważne uchwały bez względu na liczbę uczestników.
2. W Walnym Zebraniu Członków biorą udział:
- a/ członkowie zwyczajni i honorowi – z głosem stanowiącym,
  - b/ członkowie wspierający i zaproszeni goście z głosem doradczym.
3. Reprezentantem członka zwyczajnego jest wójt, burmistrz, prezydent lub osoba przez niego upoważniona.
4. Do wyłącznej kompetencji Walnego Zebrania należy:
- a/ określanie głównych kierunków działalności Stowarzyszenia,
  - b/ wybór i odwoływanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
  - c/ zatwierdzanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej,

- d/ udzielanie Zarządowi i Komisji Rewizyjnej absolutorium na zakończenie kadencji. Absolutorium powinno być poprzedzone rozpatrzeniem sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej za okres od poprzedniego Walnego Zebrania.
  - e/ zmiana statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia,
  - f/ ustalanie wysokości składki rocznej,
  - g/ powoływanie, nadzorowanie i rozwiązywanie Oddziałów Regionalnych,
  - h/ rozpatrywanie i załatwianie wniosków i postulatów zgłaszanych przez członków Stowarzyszenia.
5. Do ważności uchwał Walnego Zebrania wymagana jest bezwzględna większość głosów obecnych członków, z zastrzeżeniem § 16 i 17 ust. 1.

§ 11.

Zarząd Stowarzyszenia.

1. Zarząd kieruje bieżącą działalnością Stowarzyszenia, realizuje uchwały Walnego Zebrania Członków, reprezentuje go na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za swoją działalność przed Walnym Zebraniem.
2. W skład Zarządu Stowarzyszenia wchodzi pięciu członków Zarządu: Prezes, dwóch Zastępców Prezesa, dwóch członków Zarządu.
3. Prezesa Zarządu i Zastępców Prezesa wybierają ze swego grona członkowie Zarządu Stowarzyszenia.
4. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes, a uchwały i decyzje Zarządu zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności Prezesa i przynajmniej dwóch członków Zarządu.
5. Do zaciągnięcia zobowiązań majątkowych w imieniu Stowarzyszenia uprawniony jest Prezes lub Zastępca Prezesa i jeden członek Zarządu łącznie.
  - 5a. Zarząd Stowarzyszenia może upoważnić Prezesa Zarządu do jednoosobowego zaciągnięcia zobowiązań finansowych związanych z bieżącą działalnością Stowarzyszenia do wysokości kwot przyjętych w budżecie.
6. Posiedzenia Zarządu odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał.
7. Do kompetencji Zarządu należy:
  - 1/ realizacja celów Stowarzyszenia oraz uchwał Walnego Zebrania Członków,
  - 2/ składanie sprawozdań ze swojej działalności na Walnym Zebraniu Członków,

- 3/ zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
- 4/ przyjmowanie i skreślanie członków Stowarzyszenia,
- 5/ sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- 6/ podejmowanie decyzji w sprawach majątkowych Stowarzyszenia,
- 7/ reprezentowanie Stowarzyszenia wobec władz, sądów i instytucji,
- 8/ organizowanie i prowadzenie działalności gospodarczej,
- 9/ powoływanie stałych i doraźnych komisji,
- 10/ prowadzenie biura Zarządu, zawieranie umów o pracę z pracownikami,
- 11/ **przedstawianie Walnemu Zebraniu sprawozdań za okres, o którym mowa w § 10 pkt 4 lit d, a także za okres między Nadzwyczajnymi Walnymi Zebraniem.**

§ 12.

1. Komisje stałe i doraźne, o których mowa w § 11 ust. 7 pkt. 9 – Zarząd powołuje uchwałą określającą liczbę członków komisji, jej zadania i czas działania.
2. Członkami komisji mogą być członkowie Stowarzyszenia, jak i osoby nimi nie będące w liczbie nie przekraczającej ? składu komisji.
3. Przewodniczący komisji składa Zarządowi sprawozdanie z jej działalności.
4. Przewodniczący komisji ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym.

§ 13.

Komisja Rewizyjna.

1. Komisja Rewizyjna jest powołana do sprawowania kontroli nad działalnością Stowarzyszenia.
2. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi 5 osób wybieranych spośród członków Stowarzyszenia, w tym: przewodniczący, sekretarz, członkowie.
3. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić innych funkcji w organach Stowarzyszenia.
4. Komisja Rewizyjna konstituuje się w ramach swego składu.
5. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:
  - 1/ kontrola całokształtu działalności Stowarzyszenia,
  - 2/ ocena działalności Zarządu,
  - 3/ wnioskowanie o zwołanie nadzwyczajnych Walnych Zebrań Członków Stowarzyszenia,

- 4/ przedstawianie Zarządowi uwag i wniosków w sprawie działalności statutowej i finansowej Stowarzyszenia,
- 5/ składanie sprawozdań z działalności Komisji Rewizyjnej na Walnym Zebraniu,
- 6/ wnioskowanie o zatwierdzenie sprawozdań z działalności Zarządu, sprawozdań finansowych oraz udzielaniu lub odmowie udzielenia absolutorium władzom Stowarzyszenia.

§ 14.

Oddziały Regionalne, zasady tworzenia i struktura organizacyjna.

1. Oddziały Regionalne Stowarzyszenia mogą być utworzone uchwałą Walnego Zebrania Członków na wniosek Zarządu lub na wniosek co najmniej 5-ciu członków Stowarzyszenia.
2. Oddział Regionalny nie może liczyć mniej niż 5-ciu członków.
3. Władzami Oddziału regionalnego są:
  - 1/ Zebranie Członków Oddziału Stowarzyszenia,
  - 2/ Zarząd Oddziału Stowarzyszenia.
4. Wyboru Zarządu Oddziału Stowarzyszenia dokonuje Zebranie Członków Oddziału Stowarzyszenia na zasadach przewidzianych do wyboru władz Stowarzyszenia.
5. Zarząd składa się z trzech osób wybieranych na okres 4-ch lat w tym z: prezesa, zastępcy prezesa, sekretarza.
6. Do kompetencji Zebrania Członków Oddziału należy:
  - 1/ zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Oddziału,
  - 2/ udzielanie Zarządowi Oddziału absolutorium,
  - 3/ wybór Zarządu Oddziału,
  - 4/ załatwianie wniosków Zarządu oraz członków Oddziału.
7. Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:
  - 1/ reprezentowanie członków Oddziału wobec władz i organów regionu,
  - 2/ dążenie do urzeczywistnienia celów Stowarzyszenia,
  - 3/ wykonywanie uchwał Zebrania Członków Oddziału Regionalnego,
  - 4/ zarządzanie majątkiem Oddziału,
  - 5/ prowadzenie biura Zarządu Oddziału,
  - 6/ przedkładanie sprawozdań z działalności Zebraniu Członków Oddziału
  - 7/ kierowanie bieżącą działalnością Oddziału,
  - 8/ zwoływanie Zebrania Członków Oddziału,
8. Do ważności uchwał Zarządu Oddziału niezbędna jest obecność prezesa i co najmniej jednego członka zarządu.

9. Oddziały Regionalne używają nazwy „Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Regionalny W.....”

Rozdział V.

Majątek i fundusze Stowarzyszenia.

§ 15.

1. Majątek Stowarzyszenia stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.
2. Majątek Stowarzyszenia powstaje ze:
  - 1/ składek członkowskich,
  - 2/ darowizn,
  - 3/ spadków,
  - 4/ zapisów,
  - 5/ dochodów z własnej działalności gospodarczej,
  - 6/ dochodów z majątku Stowarzyszenia,
  - 7/ dotacji,
  - 8/ zbiórek publicznych.
3. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową, rachunkowość zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Środki pieniężne, niezależnie od źródeł ich pochodzenia, winny być przechowywane na koncie bankowym Stowarzyszenia.
4. Składniki rzeczowe majątku Stowarzyszenia, powstałe w wyniku jego działalności, są własnością Stowarzyszenia.
5. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą dla uzyskania środków na realizację swoich celów statutowych.

Rozdział VI.

Zmiany Statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia.

§ 16.

Statut może być zmieniony uchwałą Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia podjętą bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków Stowarzyszenia.

§ 17.

1. Rozwiązanie Stowarzyszenia może nastąpić na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków podjętej bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków Stowarzyszenia.
2. Walne Zebranie powołuje komisję likwidacyjną, która zgodnie z ustalonymi przez Walne Zebranie wytycznymi przeprowadzi likwidację.
3. W przypadku likwidacji Stowarzyszenia jego majątek, po zaspokojeniu wszelkich zobowiązań i roszczeń wierzycieli, przechodzi na własność poszczególnych członków, proporcjonalnie do wnoszonych składek, chyba, że ostatnie Walne Zebranie postanowi inaczej.

-Nr 2/01 - w sprawie wysokości składek gmin członkowskich Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP na rok 2002.

UCHWAŁA Nr 2/01 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP Z dnia 31 maja 2001 roku.

w sprawie wysokości składek gmin członkowskich Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP na rok 2002.

Na podstawie § 10 ust. 4 lit. f Statutu Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP - Walne Zebranie Członków SGU RP uchwala co następuje:

§ 1

Ustala się wysokość rocznych składek członkowskich na rok 2002 dla gmin uzdrawiskowych zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały zleca się Zarządowi Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr 2/01 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP z dnia 31 maja 2001 roku.

SKŁADKI CZŁONKOWSKIE STOWARZYSZENIA GMIN UZDROWISKOWYCH RP NA ROK 2002.

1. Augustów	8.600 ,-	16. Muszyna	5.200 ,-
2. Busko Zdrój	8.600 ,-	17. Nałęczów	4.600 ,-
3. Ciechocinek	5.200 ,-	18. Polanica Zdrój	4.600 ,-
4. Duszniki Zdrój	4.600 ,-	19. Polańczyk-Solina	4.600 ,-
5. Goczałkowice Zdrój	4.600 ,-	20. Połczyn Zdrój	5.200 ,-
6. Inowrocław	8.600 ,-	21. Rabka	5.200 ,-
7. Iwonicz Zdrój	5.200 ,-	22. Rewal	4.600 ,-
8. Jedlina Zdrój	4.600 ,-	23. Rymanów	5.200 ,-
9. Jelenia Góra	8.600 ,-	24. Solec Zdrój	4.600 ,-
10. Kamień Pomorski	5.200 ,-	25. Szczawnica	4.600 ,-
11. Kołobrzeg	8.600 ,-	26. Świeradów Zdrój	4.600 ,-
12. Konstancin-Jeziorna	8.600 ,-	27. Sopot	8.600 ,-
13. Krynica	5.200 ,-	28. Ustka	5.200 ,-
14. Łądek Zdrój	4.600 ,-	29. Ustroń	5.200 ,-
15. Mieroszów	4.600 ,-	30. Uście Gorlickie	4.600 ,-

5. Omawiano również kwestie dotyczące naliczania podatku od nieruchomości od podmiotów prowadzących działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego. Podjęta została także decyzja o zorganizowaniu szkolenia skarbników, celem ujednoczenia praktyki w gminach uzdrowiskowych.

6. W końcowej dyskusji podejmowano ważne tematy dotyczące kwestii prywatyzacji uzdrowiskowych spółek Skarbu Państwa, obszarów górniczych i możliwości podjęcia przez Zarząd SGU RP działań zmierzających do zmian w ustawie prawo geologiczne i górnicze, celem wyposażenia gmin w prawo wydawania koncesji na eksploatację kopalin leczniczych.

Zaraz po obradach członkowie SGU RP udali się na uroczystą kolację, którą uświetnił swoją obecnością Jerzy Wysokiński - doradca Prezydenta RP, zaproszony przez prezesa SGU RP - Jana Golbę, a przebywający w Polanicy Zdroju w związku z X Jubileuszowym Kongresem Uzdrowisk Polskich.

Wydarzenia

Wielki sukces Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP „Ustawa o uzdrawiskach, gminach uzdrawiskowych i lecznictwie uzdrawiskowym” – UCHWALONA PRZEZ SEJM Jan Golba – Prezes SGU RP

Dnia 6 lipca 2001 r. w Sejmie odbyło się drugie czytanie projektu ustawy „o uzdrawiskach, gminach uzdrawiskowych i lecznictwie uzdrawiskowym”. W toku prac nad projektem wypowiadali się posłowie połączonych Komisji Zdrowia, Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP, wychodząc naprzeciw wnioskowi byłych przedsiębiorstw uzdrawiskowych oraz obiektów sanatoryjnych, zgłosiło zapis, który określał wysokość podatku od nieruchomości na poziomie 30% obecnie obowiązującej stawki. Było to spowodowane tym, że z tego tytułu gminy utraciły dochody w kwocie ok. 15 mln. zł. w skali roku.

SGU RP zaproponowało równocześnie rekompensatę utraconych dochodów na zasadach takich jak podatek rolny i leśny. Rozwiązanie to zostało poparte tylko przez część posłów, bowiem pozostali lansowali pierwotny zapis o obniżeniu podatku bez rekompensat. Tradycyjnie zwolennikami owego zapisu pozostawali posłowie Grzonkowski i Szymański, a przeciwko opowiedziała się grupa

posłów skupiona wokół Kazimierza Sasa.

W wyniku zarządzanego głosowania przyjęto, że wniosek Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP nie zostanie uwzględniony.

W tej sytuacji posłowie: Kazimierz Sas i Marian Cycoń wnieśli o uwzględnienie tzw. „wniosków mniejszości”, które zawierały stanowisko SGU RP. Zostały one ostatecznie sformułowane i przekazane do Prezydium Sejmu.

W spotkaniu połączonych Komisji ze strony SGU RP uczestniczyli:

- 1/ Jan Golba – Prezes Zarządu SGU RP,
- 2/ Piotr Komornicki – Członek Zarządu,
- 3/ Leszek Dzierżewicz – Członek Zarządu.

Odnotować także należy, że wnioski SGU RP, dotyczące wprowadzenia rekompensat, spotkały się z obojętnością środowisk związkowych, a Zdzisław Skwarek, występujący w imieniu Sekcji Krajowej Uzdrawisk NSZZ Solidarność, postulował wprawdzie obniżenie podatku, lecz ani słowem nie wspominał o

rekompensatach utraconych dochodów dla gmin.

Dnia 6 lipca 2001 r. odbyło się w Sejmie drugie czytanie ustawy „o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym”, na którym wnioskodawcy, posłowie - Kazimierz Sas oraz Marian Cycoń, uzasadniali potrzebę wniesienia poprawek uwzględniających stanowisko SGU RP.

W wyniku głosowania projekt został odesłany do Komisji, celem ustosunkowania się do wniosków, i stał się przedmiotem trzeciego czytania w Sejmie, które okazało się pomyślne dla uzdrowisk, gdyż uwzględniło w końcu wnioski mniejszości.

Nowy zapis następującej treści: „Stawki podatku od budynków lub ich części oraz gruntów związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych obniża się do 1/3 maksymalnych stawek podatku od nieruchomości ustalonych dla budynków oraz dla gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna” zapewnił gminom uzyskanie od państwa prawie 15 mln zł. środków **w formie subwencji. Rozwiązanie to systemowo będzie regulowało podatek od nieruchomości od zakładów opieki zdrowotnej od 2002 roku.**

STANOWISKO

Rady Powiatu w Busku Zdroju

z dnia 29 czerwca 2001 r.

w sprawie uregulowania spraw dostępności
do surowców i wód leczniczych przez podmioty
lecznictwa uzdrowiskowego.

W związku z przygotowanym rządowym projektem ustawy o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym, Rada Powiatu w Busku Zdroju uznaje za celowe uregulowanie kwestii wydobywania eksploatacji i dystrybucji surowców i wód leczniczych, polegające na nadaniu gminom uzdrowiskowym prawa do wydobywania i eksploatacji tych surowców poprzez utworzenie w tym celu gminnych zakładów górniczych. Rada Powiatu popiera starania władz gmin uzdrowiskowych zmierzające do uregulowania w/w kwestii przed prywatyzacją uzdrowisk będących we władaniu Ministra Skarbu Państwa.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym, właścicielami większości tych nieruchomości i zakładów górniczych są jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, nie mogą one przekazać mienia nieodpłatnie na rzecz gminy. Zabrania tego ustawa z 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 z późn. zm.)

Stanowisko Rady Powiatu wynika z obawy o przyszłość dostępności do surowców i wód leczniczych podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego, w sytuacji gdy w związku z prowadzoną prywatyzacją spółek Skarbu Państwa – Przedsiębiorstw Uzdrowiskowych, nabywcy nie będą zainteresowani współpracą z tymi podmiotami. Taka sytuacja może doprowadzić do ich likwidacji bądź ograniczenia przez te podmioty zakresu świadczonych usług.

Przekazanie samorządowi gminnemu możliwości dysponowania i zarządzania niektórymi nieruchomościami i zakładami górniczymi, wydobywającymi naturalne surowce lecznicze (w przypadku istnienia jednego źródła) umożliwi ich prawidłową dystrybucję i może być dodatkowym źródłem dochodów, inwestowanym w rozwój uzdrowiska, jego infrastrukturę techniczną.

Bez uwzględnienia zawartych w niniejszym stanowisku postulatów nowa ustawa może przynieść więcej szkód niż pożytku. Do tego nie można dopuścić.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zdzisław Śliwa

Dokumenty

X Jubileuszowy Kongres Uzdrowisk Polskich – Polanica Zdrój

31 maja – 3 czerwca 2001 roku.

Od 31 maja do 3 czerwca 2001 roku przedstawiciele SGU RP uczestniczyli w X Jubileuszowym Kongresie Uzdrowisk Polskich zorganizowanym jak co roku przez Izbę Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie” wraz z Zespołem Uzdrowisk Kłodzkich S.A. oraz Urząd Miasta Polanicy Zdrój, przy współpracy SGU RP, Unii Uzdrowisk Polskich oraz Izby Gospodarczej „Przemysł Rozlewniczy”.

Kongres zorganizowany został pod patronatem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, a temat przewodni brzmiał: „Miejsce lecznictwa uzdrowiskowego w systemie ochrony zdrowia”.

Referaty wygłosili między innymi:

- 1) Reinhard Petry (zaproszony przez SGU RP) – jeden z założycieli Europejskiego Związku Uzdrowisk, główny projektodawca funkcjonowania i kierunków działania EZU, specjalista ds. uzdrowisk i turystyki zdrowotnej. Poruszył on problematykę „Modeli funkcjonowania i finansowania uzdrowisk w wybranych krajach europejskich.”
- 2) Grażyna Karłowicz Stoma - Dyrektor Departamentu Nadzoru i Prywatyzacji II w Ministerstwie

Skarbu Państwa, która przybliżyła stan zaawansowania prac nad prywatyzacją sektora uzdrowiskowego.

- 3) Prof. dr hab. med. Irena Ponikowska - Krajowy Konsultant w dziedzinie balneologii i fizjoterapii, z referatem: „Perspektywy lecznictwa uzdrowiskowego. Szanse i zagrożenia”.
  - 4) Dr Mieczysław Kucharski - Prezes Krajowej Izby Gospodarczej „Przemysł Rozlewniczy”, który zajął się tematem „Surowce balneologiczne i przemysł uzdrowiskowy”.
  - 5) Prof. dr inż. Andrzej Madeyski, mówiący o „Działalności Izby Gospodarczej Uzdrowiska Polskie w latach 1991-2001”.
  - 6) mgr Jerzy Szymańczyk - Prezes Zespołu Uzdrowisk Kłodzkich S.A., przedstawiający zagadnienie „Uzdrowiska Kłodzkie wczoraj, dziś i jutro”.
  - 7) Dyrektor Marek Gołkowski z Polskiej Organizacji Turystycznej, wypowiadający się w kwestii „Czy uzdrowiska polskie mogą stać się częścią przemysłu turystycznego w Polsce” /dla SGU RP najistotniejsza jest sprawa gmin uzdrowiskowych, tak więc oferta POT skierowana do uzdrowisk była dla nas szczególnie ciekawa/.
- Polska Organizacja Turystyczna zaprosiła przedstawicieli gmin uzdrowiskowych do uczestnictwa w warsztatach marketingowych, które

odbędą się przy okazji Międzynarodowych Targów Turystyczno-Uzdrowiskowych Natura-Sanat we wrześniu 2001 roku.

Konieczne jest przygotowanie katalogu-informatora z ofertą dla gości z zagranicy /tłumaczonego na trzy języki/. SGU RP rozpoczęło już prace nad jego wydaniem.

- 8) dr Wojciech Gucma, Prezes Unii Uzdrowisk Polskich dokonywał „Próby oceny współpracy podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego z Regionalnymi Kasami chorych”.
- 9) Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP reprezentował prezes - Jan Golba. Tak jak przypuszczaliśmy bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się wygłoszony przez niego referat „Analiza aktualnej sytuacji prawnej uzdrowisk polskich”.

Referaty

Jan Golba - Prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP Burmistrz Krynicy

Referat wygłoszony na X Kongresie
Uzdrowisk Polskich w Polanicy
Zdroju w dniach 31.05-3.06.2001 r.

Analiza aktualnej sytuacji prawnej uzdrowisk polskich

Na dzisiejszym spotkaniu, w ramach X Jubileuszu Kongresu Uzdrowisk Polskich, mam omówić kwestię, która jak sądzę została mi przydzielona z przekory i w przekonaniu, że na ten temat praktycznie nic powiedzieć się nie da.

Co można bowiem mówić i jakiej dokonać analizy sytuacji prawnej uzdrowisk polskich, kiedy obowiązująca do dziś ustawa, z dnia 17 czerwca 1966 r., o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym, praktycznie nie ma żadnego zastosowania i nie przystaje do istniejącej rzeczywistości.

Takie postawienie sprawy byłoby jednak wielkim uproszczeniem problemu, który dziś jest wyjątkowo

nabrzmiały i wymaga niemalże natychmiastowych uregulowań prawnych.

Jeżeli tych uregulowań nie będzie, trzeba liczyć się z postępującą degradacją roli uzdrowisk i lecznictwa uzdrowiskowego.

Godzić się na istniejący stan prawny oznacza przystawać na dalsze:

- ograniczenie ilości miejsc sanatoryjnych,
- ograniczenie nakładów na lecznictwo uzdrowiskowe,
- zmniejszenie dochodów gmin uzdrowiskowych,
- powstawanie bezrobocia strukturalnego w uzdrowiskach,
- obniżanie dochodów miejscowej ludności i całkowity brak perspektyw rozwoju.

Aprobata istniejącego stanu prawnego to akceptacja dalszego wyłączenia z eksploatacji szpitali i sanatoriów uzdrowiskowych, a w konsekwencji wyrażenie zgody na

dekapitalizację oraz dewastację majątku uzdrowisk i zaprzepaszczenie dorobku polskiego lecznictwa uzdrowiskowego.

W wielu gminach likwiduje się sanatoria lub ogranicza ich działalność. W 1992 r. zlikwidowano Instytut Medycyny Uzdrowiskowej w Poznaniu. Nie ma już Departamentu Uzdrowisk w Ministerstwie Zdrowia, a resort ten, pozbawiony instrumentów prawnych i finansowych, pełni tylko iluzoryczny nadzór nad lecznictwem uzdrowiskowym i uzdrowiskami.

Bezrobocie w większości gmin uzdrowiskowych przekroczyło 20%, a w wielu gminach jest ono wyższe niż 30%.

Czy można jeszcze coś zlikwidować? Co będzie z uzdrowiskami po prywatyzacji? Dodajmy - prywatyzacji w takiej formule.

Bezspornie jesteśmy świadkami bezprecedensowej, nie tylko w skali naszego kraju, „rewolucji uzdrowiskowej”, która wstrząśnie wieloma dziedzinami życia w miejscowościach uzdrowiskowych. Z jednej strony na pewno nastąpi racjonalizacja zatrudnienia, przeprofilowanie działalności, ale z drugiej wzrośnie bezrobocie, dokona się pauperyzacja ludności miejscowej, zlikwidowane zostaną liczne sanatoria, zmniejszy się liczba leczonych w polskich uzdrowiskach, ograniczane będą, i tak już małe, nakłady na lecznictwo uzdrowiskowe.

Jeżeli ktoś sądzi, że po tym, co

się stało i co się dzieje w polskich uzdrowiskach „odrodzą się one jak Feniks z popiołów” - musi być wyjątkowym optymistą.

Z tym przekonaniem mogą pozostać jedynie ci, którzy dziś jako tako funkcjonują i zostaną na rynku oraz tacy, którzy liczą na bogatych inwestorów w procesie prywatyzacji. Czy jednak tych inwestorów się doczekają jest już odrębnym zagadnieniem.

W tej sytuacji nie ma się co dziwić temu, że wiele osób z nostalgią wspomina nie tylko przedwojenne regulacje prawne, ale też politykę ówczesnego rządu odnoszącą się do uzdrowisk.

Prześledźmy przez chwile jaka ta polityka była.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. polskie uzdrowiska miały różny status prawny i znajdowały się na różnym etapie rozwoju. Dla zobrazowania stanu własnościowego wystarczy jednak powiedzieć, że dwa z nich (Zakopane, Zaleszczyki) funkcjonowały jako tzw. **dobra publiczne**, sześć stanowiło **uzdrowiska państwowe** (Burkut, Krynica, Busko, Ciechocinek, Szkoło, Druskienniki – ulubione uzdrowisko Marszałka Piłsudskiego), pięć istniało jako **uzdrowiska komunalne** (Delatyn, Inowrocław, Otwock, Muszyna i Piwniczna), a pozostałe były **własnością prywatną** i mieszaną (komunalno-prywatna, państwowo-prywatna), lub własnością towarzystw lekarskich i instytucji ubezpieczeniowych.

Stan własnościowy uzdrowisk polskich ówczesnego okresu w zasadzie odpowiadał obecnej strukturze własnościowej kurortów zachodnioeuropejskich. Aby zorientować się jaka była polityka państwa w stosunku do uzdrowisk w okresie międzywojennym, wystarczy spojrzeć na zapisy ustawy o uzdrowiskach z 1922 r.

Zdumiewający jest fakt, że zaledwie cztery lata po odzyskaniu niepodległości rząd Polski przygotował i doprowadził do uchwalenia nowatorskiej ustawy, której zapisy z nostalgia wspominamy do dnia dzisiejszego, a której rozwiązania systemowe dziś jeszcze znajdują praktyczne zastosowanie w ustawodawstwie odnoszącym się do uzdrowisk zachodnioeuropejskich.

Ustawa z 1922 r. wymienia dwa rodzaje uzdrowisk - posiadające charakter użyteczności publicznej i pozostałe. Dla uzyskania statusu uzdrowiska mającego charakter użyteczności publicznej niezbędne było spełnienie wielu warunków określonych wspomnianą ustawą.

Z drugiej strony jednak - uznanie uzdrowiska za mające charakter użyteczności publicznej wiązało się z wieloma przywilejami. Art. 8 cytowanej ustawy gwarantuje prawo otrzymania odpowiedniej pomocy ze strony państwa między innymi przy budowie:

- urządzeń wodociągowych i ujęć wody,

- wysypisk śmieci,
  - urządzeń sanitarnych
- a inne artykuły mówią, że uzdrowisko takie korzysta ze szczególnej opieki państwa i ma prawo tworzenia funduszu kuracyjnego.

Fundusz kuracyjny powstawał w myśl ustawy z:

- taks kuracyjnych i innych opłat,
- opłat pobieranych od przedsiębiorstw działających w lecznictwie uzdrowiskowym,
- z opłat od widowisk, zabaw, koncertów,
- z grzywien,
- z dotacji Skarbu Państwa lub instytucji samorządowych.

Przeznaczony był na utrzymanie:

- orkiestry zdrojowej,
- bibliotek i czytelní,
- pijalni wód i tężni,
- ścieżek zdrowia i ścieżek spacerowych,
- urządzeń sanitarnych w uzdrowisku,
- parków i zieleni miejskiej,
- urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- urządzeń ogólnego użytku przeznaczonych dla kuracjuszy.

Czytając te zapisy, i porównując je z obecnymi zapisami w ustawach niemieckich, francuskich, austriackich, dostrzegamy występujące analogie, szczególnie w zakresie opłat podatkowych (podatek turystyczny) i subwencji oraz dotacji.

W roku 1933 Sejm uchwalił ustawę z dnia 23 czerwca 1933 r. o części-

wej zmianie ustroju Samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35 z 1933 r.), którą nazwano „scaleniową” (z racji scalenia różnego prawa obowiązującego na terenach zaborów). W rozdziale 7 wprowadziła ona po raz pierwszy w historii pojęcie „Gmina uzdrowskowa o charakterze użyteczności publicznej”, a więc termin, który przez wiele lat był kwestionowany, któremu zarzucano niekonstytucyjność i ahistoryczność.

Ustawa uzdrowskowa z 1922 r., uzupełniona zmianami, przetrwała z jej zasadniczymi rozwiązaniami aż do 1966 r., kiedy to Sejm uchwalił ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowskach i lecznictwie uzdrowskowym. Po drodze do tej ustawy ograniczono uprawnienia miejscowości uzdrowskowych do tworzenia funduszu kuracyjnego, a szczególnie do kształtowania wysokości taksy kuracyjnej.

Ustawa z 1966 r., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1967 r., nie zawiera już pojęć gmina uzdrowskowa, ani uzdrowsko o charakterze użyteczności publicznej. Znosi formalnie Komisję Zdrojową, a uzdrowska poddaje pod jednolity system władzy i administracji państwowej.

Pojawia się termin lecznictwa jako zorganizowanego systemu ochrony zdrowia, a społeczność lokalna zostaje wyzuta z wszelkich praw do zarządzania uzdrowskiem.

Odtąd jedynym właścicielem uzdrowska jest Skarb Państwa i on decy-

duje o statusie uzdrowska poprzez wojewódzką radę narodową.

Minister Zdrowia ustala wszelkie zasady dotyczące funkcjonowania uzdrowska. Decyduje o lokalizacji dużych i małych obiektów, od jego decyzji zależy nawet kształt dachu na budynku jednorodzinny, kolorystyka i miejsce ustawienia tablicy reklamowej, czy też sposób realizacji chodnika lub ścieżki zdrowia.

Mimo pozbawienia gmin, mających na swoim terenie uzdrowsko, faktycznego wpływu na istotne sprawy dotyczące części gminy, z ustawy o uzdrowskach i lecznictwie uzdrowskowym z 1966 r. wynikają dla tych gmin rozliczne obowiązki wobec uzdrowska. Zgodnie z art. 5 ustawy gminy mają zapewnić uzdrowskom warunki umożliwiające prowadzenie lecznictwa uzdrowskowego poprzez:

- rozwijanie gospodarki miejscowej z uwzględnieniem potrzeb lecznictwa uzdrowskowego oraz jednostek wczasowych i turystycznych,
- czuwanie nad tym, aby warunki naturalne uzdrowska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu lub zniekształceniu,
- prowadzenie jednostek gospodarczych zaspokajających wspólne potrzeby zakładów lecznictwa uzdrowskowego,
- zaspokajania potrzeb kuracjuszy w zakresie urządzeń komunalnych, kulturalnych i usługowych.

Ustawodawca, nakładając na gminy uzdrowiskowe tak kosztowne obowiązki, jako jedyne źródło ich sfinansowania wymienia opłaty uzdrowiskowe (art. 13 ustawy), które stanowiły i stanowią znikome źródło dochodu, tym bardziej że w 1992 r. zniesiono opłatę pobieraną od kuracjuszy.

Nie zapewniając gminom środków finansowych na realizację ustawowo nałożonych obowiązków świadomie godzono się na to, aby w polskim systemie uzdrowiska funkcjonowały jako:

- 1) jednofunkcyjne, a więc takie, w których podstawą funkcjonowania było wyłącznie lecnicтво uzdrowiskowe,
- 2) o monokulturowym zatrudnieniu,
- 3) bez odpowiedniej infrastruktury komunalnej, uzdrowiskowej i ekologicznej,
- 4) bez infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

To właśnie brak tej infrastruktury i jednofunkcyjność zamiast wielofunkcyjności jest dziś zasadniczym determinantem rozwoju miejscowości uzdrowiskowych. To jednofunkcyjność powoduje, że zmiany restrukturyzacyjne w zakładach uzdrowiskowych w sposób dramatyczny wpływają na sytuację gospodarzą polskich uzdrowisk.

To brak wielofunkcyjności postawił wiele miejscowości uzdrowiskowych w sytuacji wręcz dramatycznej,

bowiem nie są one przygotowane do natychmiastowej zmiany funkcji i uruchomienia nowych rodzajów działalności gospodarczej, pozwalających na zagospodarowanie osób zwalnianych z pracy w zakładach uzdrowiskowych.

Wydaje się, że już w 1990 r., kiedy rozpoczęły się pierwsze prace nad ustawą o uzdrowiskach i gminach uzdrowiskowych, zabrakło wyobraźni w procesie tworzenia statusu polskich uzdrowisk.

Myślano bardziej o ulgach podatkowych i zabezpieczeniu sobie wpływu nad działalnością uzdrowiskową niż nad faktycznymi, dalekowzrocznymi rozwiązaniami, które pozwalałyby budować infrastrukturę uzdrowiskową, ekologiczną, turystyczną i rekreacyjno-sportową, a więc nad takimi, które dawałyby szansę zbudowania uzdrowisk wielofunkcyjnych.

Kolejne projekty ustaw nie dostrzegały faktu, że uzdrowisko to obszar, na terenie którego funkcjonują różne podmioty gospodarcze o różnym statusie organizacyjnym i własnościowym.

Nie dostrzegały faktu, że na terenie uzdrowiska występują szczególne rygory i ograniczenia w zakresie nie tylko prowadzenia działalności gospodarczej, ale też architektoniczne, budowlane, sanitarne, czyli takie, które nie pozwalają na swobodny rozwój gospodarczy.

Co więcej, gminy mające na swoim terenie uzdrowiska zobowiązane zo-

stały do wprowadzenia tych rygorów nie za jakieś specjalne, dodatkowe środki, ale za pieniądze własnych podatników. Chcąc sprostać tym wymaganiom gminy musiały uchwalić wysokie podatki, opłaty za wodę i ścieki, podatki od nieruchomości. **Jest gdzieś jednak społeczna granica wytrzymałości i milcząca zgoda na funkcjonowanie takich rozwiązań może zostać kiedyś przerwana.**

Analizując obecną sytuację prawną uzdrowisk polskich należy zwrócić uwagę, że wciąż funkcjonują one w oparciu o ustawę z 1966 r., z której już niewiele aktualnego zostało. Niestety wciąż funkcjonują te najgorsze przepisy, które nakazują gminom uzdrowiskowym każdą inwestycję, remont i wszelkie prace budowlane uzgadniać z Ministrem Zdrowia. A te uzgodnienia trwają czasami kilka miesięcy, powodując irytację inwestorów i opóźniając procesy inwestycyjne.

Ustawa prawo geologiczne i górnicze (art. 145) zobowiązuje gminy do pokrycia 50% kosztów sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla **terenu górniczego** przedsiębiorcy, który wydobywa kopaliny ze złoża.

Ustawa o ochronie środowiska i przepisy wykonawcze do tej ustawy stwierdzają, że **obszary uzdrowisk są obszarami szczególnej ochrony**, na których obowiązują inne zasady gospodarowania i inne, bar-

dziej zaostrzone, normy zanieczyszczeń, niż ma to miejsce w innych gminach.

W uzdrowiskach tworzy się **strefy ochrony konserwatorskiej** dotyczącej zabudowy i **strefy ochrony przyrodniczej** dotyczące zespołów przyrodniczych.

Na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. (art. 15) o lasach wokół uzdrowisk tworzy się tzw. **lasy ochronne**, w których istnieją zupełnie inne zasady prowadzenia gospodarki leśnej niż w lasach pozostałych.

Lasy te tworzy się dla poprawy retencyjności obszarów zlewni wód oraz podwyższenia leczniczych właściwości klimatu w uzdrowisku. Ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, wynikające z wyżej wymienionych przepisów powodują, że ustawa o działalności gospodarczej, która każdemu podmiotowi daje swobodę prowadzenia działalności gospodarczej ma w uzdrowiskach względne zastosowanie.

Gorset przepisów z zakresu ochrony środowiska naturalnego, przepisów sanitarnych, budowlanych, architektonicznych oraz wynikających z prawa geologicznego i górniczego bezspornie hamuje rozwój miejscowości uzdrowiskowych.

Są to jednak ograniczenia konieczne, bez których naturalne i bezcenne walory przyrody, z których korzystają kuracjusze i wczasowicze, zostałyby bezpowrotnie utracone.

Nie mogą one jednak być realizowane na koszt gmin uzdrowiskowych, bowiem środki na nie powinien zabezpieczyć ten, kto je wprowadza, lub ten, kto z nich korzysta.

Nie może być tak, że opłaty i kary z tytułu przedwczesnego wylesienia określonego obszaru lasu ochronnego zasilają centralny fundusz leśny, z którego do gminy uzdrowiskowej już nic nie wraca. Opłaty te powinny w całości zasilać gminny fundusz ochrony środowiska i być przeznaczone na nowe zalesienia, poprawę retencyjności obszarów ochrony uzdrowiskowej, czy też na utrzymanie zieleni w uzdrowisku.

Dotyczy to także innych opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska, takich jak: opłaty za gospodarcze korzystanie z wód, opłaty eksploatacyjne itp.

Tworząc nowe zapisy ustawy o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym (w wersji z 6 czerwca 2000 r.) zauważyliśmy zaskakująco zbieżne zachowania urzędów centralnych.

Godzą się one bardzo chętnie na ustanowienie stref ochronnych lasów, potoków, stref sanitarnych ochrony uzdrowiskowej, obszarów górniczych. Aprobują zaostrzone normy ochrony środowiska w miejscowościach uzdrowiskowych, ale **absolutnie nie przystają na to, aby zabezpieczyć na ten cel środki finansowe. Nie zezwalają nawet na przesunięcie tych środków z bu-**

dżetu centralnego do gmin, w których te zadania są realizowane.

Nie zamierzają ustanowić jakiegokolwiek systemu preferencji w pozyskiwaniu środków budżetowych i pozabudżetowych na realizację infrastruktury proekologicznej i okołouzdrawiskowej.

Stąd też po uzgodnieniach międzyresortowych projekt ustawy o uzdrowiskach i gminach uzdrowiskowych tradycyjnie już nakłada na gminy obowiązki, ale nie mówi **za jakie środki gminy mają je wypełnić.**

Dlatego też nie odpowiada on ani gminom uzdrowiskowym, ani podmiotom funkcjonującym na terenie uzdrowiska, w tym spółkom akcyjnym Skarbu Państwa.

Trzeba także stwierdzić, że wszystkie podmioty uzdrowiskowe działające na terenie uzdrowiska znalazły się dziś w wyjątkowo trudnej sytuacji ekonomicznej. Z jednej strony dotknęły ich ograniczenia w działalności, związane z niepełną w stosunku do ilości miejsc kontraktacją usług leczniczych, a z drugiej, na skutek zaliczenia tej działalności do działalności gospodarczej, zwiększyły się ich koszty.

Niezależnie od tego uzdrowiskowe spółki akcyjne przechodzą głęboką restrukturyzację i, po procesie komercjalizacji, wchodzą na drogę prywatyzacji. Wydaje się, że prywatyzacja nie powinna odbywać się w odezwaniu od sytuacji gospodarczej i społecznej poszczególnych miejsco-

wości uzdrowiskowych. Prywatyzacji nie można też oceniać dopiero po jej skutkach, bo wtedy jest już za późno. Należy natomiast przygotować ją tak, aby te skutki przewidywać.

Wydaje się też, że suweren państwowy, wprowadzając nowe zasady opodatkowania podmiotów uzdrowiskowych, powinien być zwrócić uwagę na niekorzystny dla tych przedsiębiorstw czas, w jakim to rozwiązanie jest wprowadzane i ustalić (przy uwzględnieniu konstytucyjnych zapisów) jakiś okres przejściowy, rekompensując gminom utracone dochody, których skala (12 mln. zł) dla budżetu państwa nie ma większego znaczenia, ale dla gmin i przedsiębiorstw uzdrowiskowych byłaby zbawienna. Dlatego też Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych zaproponowało zapis w ustawie o uzdrowiskach, który byłby w końcu przejawem właściwego stosunku Państwa do gmin uzdrowiskowych i działalności leczniczej.

Czekamy z niecierpliwością na moment, kiedy w zakresie działalności uzdrowiskowej nastąpi przebudzenie, kiedy dostrzeże się, **że w uzdrowiskach polskich drzemie olbrzymi potencjał gospodarczy, który umiejętnie uruchomiony i zagospodarowany może być doskonałym instrumentem nie tylko w walce z bezrobociem, ale który może stać się także doskonałym czynnikiem rozwoju całych ota-**

czających uzdrowiska regionów.

To właśnie w uzdrowiskach należy upatrywać szans zagospodarowania ludzi z rejonów wiejskich, restrukturyzowanych i reorientowanych.

Śmiem twierdzić, i mogę to poprzeć dowodami, że nakłady na utworzenie jednego miejsca pracy w branży uzdrowiskowej i turystycznej są daleko mniejsze niż w innych branżach gospodarki.

Dlatego też w rozwiązaniach systemowych, nakierowanych na skuteczną walkę z bezrobociem, nakłady na infrastrukturę uzdrowiskową powinny stanowić jeden z priorytetów.

Zmienić się musi w tym zakresie polityka państwa. Jeżeli bowiem:

- realne nakłady na leczenie uzdrowiskowe w stosunku do roku bazowego 1998 drastycznie się zmniejszyły,
- systematycznie ograniczana jest ilość miejsc sanatoryjnych,

- VAT na usługi turystyczne wynosi 22%,

- Cena energii cieplnej stanowi ok. 25% wartości ceny usługi,

- Podatki i daniny publiczne sięgają 44% ceny usługi,

to jest rzeczą oczywistą, że podmioty gospodarcze działające w uzdrowiskach nie są w żaden sposób zdolne konkurować cenowo z subsydiowanymi podmiotami uzdrowiskowymi i turystycznymi w innych krajach.

Jeżeli więc rzeczywiście, a nie tylko werbalnie, chcemy stworzyć z uzdrowisk miejscowości, które mogą być ośrodkami inspirującymi rozwój go-

spodarczy nie tylko samej gminy, na terenie której są położone, ale całych regionów otaczających uzdrowiska, jak najszybciej musimy zmienić zarówno anachroniczne przepisy, jak i obecnie występujące negatywne nastawienie do polskich uzdrowisk i

brak zrozumienia ich roli w gospodarce kraju.

Referat wygłoszony na X Kongresie Uzdrowisk Polskich w Polanicy Zdroju w dniach 31.05-3.06.2001 r.

**Reinhard Petry - Dyrektor do
spraw marketingu
i zarządzania ESPA (Europejski
Związek Uzdrowisk)**

**Model funkcjonowania i
finansowania uzdrowisk
europejskich.**

Od ponad 2500 lat uzdrowiska i sanatoria dostarczały ludziom naturalnych lekarstw, dających pozytywne efekty dla zdrowia. Już Hipokrates, na wyspie Kos, wykorzystał te lekarstwa i wskazał jak je przyjmować, aby wzmocnić zdrowotne i obronne siły organizmu. Rzymskie obiekty uzdrowiskowe wciąż służą jako przykłady dla dzisiejszych uzdrowisk, takich jak: Bath (Anglia), Bad Gogging (Dania), Budapest (Węgry) oraz wielu innym krajom europejskim i ich władzom lo-

kalnym, dając jednocześnie dowód wielkiej przeszłości rzymskiej kultury. Jednocześnie, już przed wiekami (z powodzeniem było to udowodnione) pokazywały zdrowotne efekty i siłę naturalnych leków w uznanych uzdrowiskach. „Moorish” - obiekty sanatoryjne w Hiszpanii i „Turkish Baths na Bałkanach dają również dowód wielkiej kultury uzdrowiskowej Arabów.

Od wieku XVIII powstały, zarówno na kontynencie, jak i w Wielkiej Brytanii, centra uzdrowiskowe w formie nadmorskich kurortów i łaźni termicznych.

Dzięki różnym historycznym i kulturowym wpływom mamy dzisiaj w

Europie szczególnie bogatą ofertę uzdrowiskową. Obok hiszpańskich uzdrowisk (balnearios) we Włoszech powstały klasyczne, termalne uzdrowiska, które oferują ambulatoryjne zabiegi w ogólnie dostępnych obiektach sanatoryjnych. W wielu niemieckich kurortach leczenie idzie ostatecznie w kierunku wewnętrznej rehabilitacji, w przeciwieństwie do ambulatoryjnej.

W Finlandii termalne źródła nie zostały odkryte, tym niemniej lokalne hotele sanatoryjne wyposażone są w wysokiej jakości urządzenia do profilaktyki i rehabilitacji.

Pomimo różnego ukierunkowania uzdrowisk muszą one zaadaptować swoje obiekty do zmieniających się wymogów. W ostatnich latach ludzie szczególnie żądni są zdrowego i aktywnego sposobu życia. Codzienne obciążenia powodują, że coraz bardziej odczuwają potrzebę aktywnego wspomaganie ich zdrowia i samopoczucia. A zatem w uzdrowiskach i sanatoriach nowatorsko połączono dbałość o kondycję fizyczną, zdrowie psychiczne i urodę i włączono te elementy do podstawowych składników ofert. Wraz z klasyczną turystyką zdrowotną wymienione czynniki stały się drugim filarem uzdrowisk i sanatoriów.

Faktem jest, że rządy i lokalne władze okręgowe - w związku z procesem prywatyzacji obiektów sanatoryjnych i zmniejszaniem subsydiów przydzielanych przez społeczne i zdrowotne

ubezpieczenia - wycofują ich wspomaganie, a więc uzdrowiska zmuszone są stosować nowe strategie. Odkąd we wszystkich krajach europejskich - w związku z sytuacją demograficzną - wydatki na wnikliwą opiekę i pielęgniarstwo wzrastają, także starsi ludzie muszą być bardziej zachęceni do korzystania z usług jako sami za siebie płacący goście. A zatem powstają ośrodki profilaktyki kardiologicznej w USA, które od dawna są traktowane jako dowód wysokiej jakości życia. Aby zapobiec wapieniu tętnic i zawałom, każdego roku otwiera się tuziny nowych tego typu centrów. Odbiorcami tych usług są zarówno grupy, które wybierają luksusowe hotele, gdzie stawka za pokój tygodniowo wynosi 10.000 \$, jak i tacy goście, którzy nie chcą obywać się bez własnej przyczepy kempingowej, i im oferuje się „camping”. Wszystkie tego typu centra mają jedno wspólne „credo”: profilaktyczne czy rehabilitacyjne pobyty w uzdrowiskach muszą być radością i zabawą. Pozyskiwanie klienta będzie miało coraz większe znaczenie w następnych latach, co znaczy, że propozycje muszą być zgodne z zapotrzebowaniem i życzeniami potencjalnych klientów. Ani w sektorze turystycznym, ani w europejskich uzdrowiskach termicznych, nie został stworzony do tej pory tego typu marketing.

Każdego roku narzeka się na spadek liczby pacjentów przysyłanych przez

Kasy Chorych. Z poparciem przedstawicieli lokalnych władz oraz przez manifestacje i demonstracje próbuje się przekonać rządy i parlamenty aby odwołały cięcia w sektorze uzdrowiskowym - na próżno. W związku z tym „zdrowi turyści”, wymagający wysokiej jakości obsługi i miłej atmosfery nie są mile widziani w uzdrowiskach, nie są też czynione pilne nakłady inwestycyjne na urządzenia i zakłady sanatoryjne.

Zacniemy od sprawy finansowania termalnych i medycznych zabiegów leczniczych w wybranych państwach.

We Francji np. zabiegi zostały zupełnie zdominowane medycznie. Dotąd można było korzystać z zabiegów termalnych dopiero po zbadaniu przez lekarza. Większość kosztów była pokrywana przez ubezpieczenie społeczne, czego efekt doprowadził do wielu narzekań ze strony gości. W tej sytuacji rząd i była minister podjęli decyzję o zmianie. Osiemnaście miesięcy temu zdecydowano o kontroli nadużyć w finansowaniu termalnego leczenia we Francji. Po trzech latach od tej decyzji Francja przejdzie do innego systemu.

Następnym przykładem, który chciałbym podać jest Belgia. W Belgii do pierwszego lipca 1996 roku zabiegi lecznicze były opłacane przez ubezpieczenie społeczne. W tych uzdrowiskach, znanych na całym świecie, które mogły być synonimem zdrowia i turystyki, obecnie wykonuje się 6

tysięcy zabiegów rocznie, a to z powodu tego, że rząd nie płaci ani „franka” lub „euro”. Tak więc w Belgii termalne leczenie „zamiera”.

Przykład Portugalii - zabiegi lecznicze są zdominowane przez medycynę, ale Kasy Chorych płacą maksimum sto „euro” za pacjenta rocznie.

Wróćmy do Niemiec. Sądzę (nie mając żadnych wątpliwości), że Niemcy są największym uzdrowiskowym krajem na świecie ze swoimi 350 uzdrowiskami i sanatoriami dającymi 200 tysięcy stanowisk pracy w uzdrowiskach - bezpośrednio lub pośrednio.

Również w Niemczech koszty były zbyt wysokie i rząd wysunął propozycję zmian, którą parlament zatwierdził 4 lata temu.

Leczenie sanatoryjne trwa trzy tygodnie, a nie jak poprzednio cztery. Pacjent ma prawo korzystać z kuracji raz na cztery lata, a nie raz na trzy. Za każdy dzień musi zapłacić 25 DM, a nie jak dawniej 17 DM. Wszystkie inne koszty pokrywane są przez Kasy Chorych.

Również w Niemczech trzeba myśleć o efektywności leczenia. Ludzie pracujący przed emeryturą korzystają ze specjalnego ubezpieczenia, które pokrywa koszty leczenia sanatoryjnego. Koszty leczenia sanatoryjnego ludzi, którzy już nie pracują, pokrywa natomiast ubezpieczenie zdrowotne.

Decyzja podjęta przez parlament

spowodowała stratę 20 tysięcy stanowisk pracy w sektorze termalnym. Zamknięto w Niemczech 200 klinik sanatoryjnych.

Decyzje rządu i parlamentu mają wiele skutków i to jest najlepszy przykład na to, że członkowie parlamentu nie mieli wszystkich informacji potrzebnych do podjęcia właściwych rozstrzygnięć. Niezmiernie ważna jest wzajemna współpraca stowarzyszeń uzdrowiskowych z parlamentami, aby znowu nie podejmować błędnych postanowień.

Ostatni przykład to Rosja. Z kwestionariusza, który przeprowadziliśmy wynika, że tam wszystko jest opłacane w 100%.

Jeśli w rezultacie jest mniej lecznictwa termalnego, mniej lecznictwa medycznego opłacanego przez ubezpieczenie społeczne, to musi być uchwalone, a następnie zaprezentowane na rynku specjalne postanowienie. Wszyscy musimy znaleźć rozwiązanie np. co do długości leczenia termalnego, trzytygodniowego, czterotygodniowego czy dwutygodniowego, w poszczególnych krajach i przedstawić je na rynku, aby pozyskać turystów, którzy chcą coś zrobić dla zdrowia.

Pozytywnym przykładem są miejsca takie jak TALASO (klimatyczne, nadmorskie leczenie uzdrowiskowe), które odnotowują pozytywny rozwój. W ciągu dziesięciu ostatnich lat liczba gości w klasycznych obiektach termalnych wciąż się zmniejsza.

Podczas gdy w Unii Europejskiej różne gałęzie gospodarki wiążą się w sojusze strategiczne, turystyka wciąż tkwi w państwie XIX wieku.

Europa, której celem jest posiadać miano „kontynent zdrowia”, nie może być z sukcesem promowana na szeroką skalę, ponieważ brakuje koniecznych, uzupełniających funduszy.

Od 1996 r. Unia Europejska nie ma własnego programu związanego z turystyką, który umożliwiłby promocyjną aktywność, np. w Północnej Ameryce czy w Japonii. Marketing głównych atrakcji turystycznych w Europie, wśród nich liczące się Aix-les-Bains, Baden-Baden i Montecatini Terme, jak również Paryż, Monachium i Rzym, pilnie potrzebuje połączonej prezentacji, aby dać nowy impuls punktowi docelowemu jakim jest Europa, a w której każdego roku rejestruje się spadek przyjazdu liczby turystów z całego świata.

W europejskiej strukturze rynku zdrowia powstają nowe produkty i usługi, a ich ceny dzięki euro są porównywalne. Wkrótce nie będzie możliwe istnienie pojedynczych, odizolowanych rynków.

Musi też zostać ulepszona informacja turystyczna i zniesione istniejące bariery językowe.

Stworzenie sieci informacyjnej nie musi być zaledwie pustym słowem, znaczącym jedynie poziomem techniczny. Powinno oznaczać współpracę partnerów o wszechstronnych zain-

teresowaniach, tworzących własną strategię w oparciu o wspólne zasady i filozofię.

W ten sposób dziesięć europejskich uzdrowisk i sanatoriów z dziewięciu krajów europejskich utworzyły markową grupę „Królewskie Uzdrowiska Europy”, których celem jest przyciągnięcie nowych gości z krajów zamorskich i europejskich, dzięki wspólnej działalności marketingowej. „Królewskie Uzdrowiska Europy” powstały z inicjatywy uzdrowisk i sanatoriów o bogatej tradycji. W przeszłości czynili je sławnymi na całym świecie tacy goście jak cesarze, królowie, arystokraci i przywódcy państw.

Zdrowie, turystyka i kultura stanowią trzy filary oferty stworzonej przez „Królewskie Uzdrowiska Europy”. Cztery i pięciogwiazdkowe hotele z wszelkimi udogodnieniami powodują, że goście z całego świata sami czują się cesarzami i królami. W przygotowaniu są dalsze programy, które przyciągną kolejne grupy ludzi. Nadmienię Nadbałtycką Korporację Uzdrowiskową, która obejmuje również polskie uzdrowiska. Ta nowa korporacja, zgłoszona przez Europejskie Stowarzyszenie Uzdrowiskowe, obejmuje: uzdrowisko nadbałtyckie w Estonii, dwa uzdrowiska w Polsce (Sopot i Kołobrzeg) i dwa w Niemczech. Po raz pierwszy przedstawiły one swoją działalność na „ITB” w Berlinie. Miło mi było zauważyć również polską obecność, jest to wła-

ściwa droga przedstawienia oferty swojego kraju.

Aby wyjść naprzeciw zmieniającym się żądaniom klientów oferty te muszą łączyć klasyczną balneoterapię ze sprawnością fizyczną, dobrym samopoczuciem i urodą. Z drugiej strony w ofertach muszą być zawarte dodatkowe elementy, np. zajęcia sportowe, takie jak golf czy tenis, a co więcej, atrakcje i wydarzenia kulturalne. Jest to absolutną koniecznością, szczególnie w przypadku młodszych grup, do których trzeba dotrzeć odpowiednimi środkami. Jest to także niezbędne w stosunku do gości zamorskich, z USA i Kanady.

Ogółem w Europie jest więcej niż 1500 uzdrowisk, a większość z nich znajduje się na obszarach wiejskich, które charakteryzują się trudnościami na rynku pracy i zatrudnienia. Europejskie uzdrowiska mają znaczący wkład w zachowaniu stanowisk pracy na tych obszarach, zatrudniając ludzi na terenie obiektów sanatoryjnych. Pośrednio jest to osiągane również w małych i średnich przedsiębiorstwach, które wspomagają lokalną gospodarkę na tych terenach.

Serwując usługi w uzdrowiskach, daje się jednocześnie szansę znalezienia pracy blisko miejsc zamieszkania, szczególnie jeśli chodzi o rynek pracy dla młodych ludzi, kobiet i ogólnie populacji wiejskiej. Te stanowiska powinny być wspierane.

A teraz słowo - klucz: formacja.

Będąc w Europejskim Stowarzyszeniu Uzdrawiskowym jesteśmy w bliskim kontakcie z instytutem „SSI” w Berlinie. Instytut ten wraz z Europejską Korporacją Uzdrawiskową pracuje nad projektem programu Unii Europejskiej.

Mamy nadzieję na akceptację Unii Europejskiej, ponieważ formacja jest absolutną koniecznością.

Pierwszym krokiem byłyby wykłady w Niemczech, a następnym umożliwienie udziału uczestnikom posługującym się językiem angielskim.

W kolejne tysiąclecie europejskie uzdrowiska i sanatoria idą z duchem czasu, oferując usługi jakie opisano powyżej. Zarówno turystyka kulturalna jak i zdrowotna zwiększają się, bo formy korzystania tylko i wyłącznie ze słońca i turystyki plażowej nie są już atrakcyjne. Innymi słowy: pasywna konsumpcja zastępowana jest ofertą sugerującą fizyczną i umysłową aktywność. Uzdrawiska i sanatoria mogą skorzystać z tego pod warunkiem, że przystosują się do tych trendów i poniosą konieczne nakłady.

Wymaga to zrozumienia ze strony władz lokalnych i centrów uzdrowskowych, tego, że stanowią one jedność. Rzeczywiście, w tym związku cele są różne, ale wspólnym i najważniejszym jest gość i on ma być przede wszystkim w centrum uwagi. Tak więc z jednej strony władze lokalne muszą wypełnić ich zadania,

np. takie jak utrzymanie parku uzdrowskowego. Z drugiej strony ludzie bezpośrednio związani z uzdrowskiem powinni przyczynić się własnymi osiągnięciami i aktywnością do sukcesu marketingowego. Tylko wtedy europejskie uzdrowiska i sanatoria odniosą sukces w następnym tysiącleciu, kiedy połączą swoje siły. Wspomnieć należy choćby jeden przykład: pomimo ogromnych cięć rządu niemieckiego odnośnie lecznictwa - Bad Füssing znowu może przyjąć jednorazowo (1999 r.) 3 miliony ludzi. Aby opisać to trochę bliżej; Bad Füssing (po 50 latach istnienia) ma 15 tysięcy m² wód termalnych. Wszystko to, wraz z bardzo wysoką jakością, powoduje, że Bad Füssing jest nie tylko największym uzdrowskiem w Niemczech, ale w i Europie i na świecie.

Biorąc pod uwagę statystykę, Bad Füssing jest na czwartym miejscu za Berlinem, Hamburgiem i Monachium. Europejskie uzdrowiska i sanatoria ogólnie zatrudniają pośrednio i bezpośrednio 500 000 ludzi, a jest to ważny czynnik ekonomiczny i można się spodziewać, że w przyszłości będzie się zwiększał.

Założona przez Komisję Unii Europejskiej „Grupa Wysokiego Szczebła Turystyki i Zatrudnienia” przewidziała w swoim raporcie, że obiekty uzdrowskowe mogłyby odnotować najwyższe tempo rozwoju do roku 2010.

Jeżeli europejskie uzdrowiska i sa-

natoria będą przygotowane na to wyzwanie i będą chciały podjąć konieczne zmiany, zaliczą się do znaczących partnerów gospodarki krajowej i turystyki na następne tysiąclecie. Pracujmy razem, aby znaleźć najlepszy sposób osiągnięcia wcześniej wspomnianego celu.

Proszę pozwolić mi na koniec przekazać kilka uwag na temat działalności, które pomogą Państwu w waszej pracy.

Wasze Stowarzyszenie zwane jest również Stowarzyszeniem Polskich Miast Uzdrowiskowych i wiem, że jesteście w bliskiej współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Narzekacie również na brak pieniędzy. Rada Europy i Polska podpisały kartę Autonomii Komunalnej, w której znajdują się wskazówki co do praw miast i miasteczek, dotyczące również finansowania i zobowiązań rządu wobec miast. Radą moją jest - przeanalizujcie tę kartę. Na pewno gdzieś w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych istnieje polskie tłumaczenie, które nie jest Państwu udostępniane.

Wspomniałem wcześniej, że istnieje potrzeba współpracy przedstawicieli uzdrowisk i członków parlamentu. Europejskie Stowarzyszenie Uzdrowiskowe założyło Europejską Grupę Doradcą składającą się z członków Parlamentu Europejskiego, Parlamentów Państwowych i Parlamentów Regionalnych. Ważna jest wymiana informacji i to, o czym dyskutuje się

w parlamentach.

Zwracam się do was jako Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP, abyście wybrali jednego lub dwóch członków parlamentu władających językiem niemieckim lub angielskim i przyłączyli się do Grupy.

W ten sposób będzie możliwe wzajemne uzyskiwanie informacji. Z wielu względów ważne jest, aby był to ktoś z opozycji w stosunku do rządu, bo to znaczy, że może łatwiej będzie osiągnąć pewne cele.

Mam jeszcze jedną prośbę. Otóż, powstał projekt opracowany przez Bawarię i Unię Europejską pod nazwą „Sieć klasycznego lecznictwa sanatoryjnego w Europie”. W tym projekcie uniwersytety Bawarii, przedstawiciele uzdrowisk próbują udowodnić, że lecznictwo przynosi duże efekty i rzeczywiście zmniejsza koszty utrzymania zdrowia. Jeszcze raz proszę o przysłanie jednej lub dwóch osób mówiących po niemiecku lub angielsku i przyłączenie się do projektu. Jest to finansowane przez Bawarię i Unię Europejską, a każde z nich płaci 2,8 miliona marek. Bardzo cenne jest przekazywanie opinii, wyników badań i doświadczeń wszystkich państw członkowskich, ponieważ wynikną z tego korzyści dla wszystkich pojedynczych uzdrowisk.

Ostatnia rzecz - wzięłem ze sobą dokument zatytułowany „Uzdrowiska w przyszłości”, opracowany przez Niemieckie Stowarzyszenie Uzdrowiskowe. Jest to piętnastopunktowy

program. Jest w tym trochę filozofii na temat tego co będzie ważne za 5,10,15 lat. Pomocnym byłoby wiedzieć co inni myślą i robią.

Nie przedstawiam tego dokumentu z powodu przysłowia: „Niemiecka sytuacja powinna być przykładem dla całego świata”. Ważne jest, aby albo to zaakceptować, albo stwierdzić, że wszystko jest „stkiem bzdur”.

Po prostu proszę to przeanalizować, przeczytać. Jesteśmy skłonni udzielić Państwu dalszych informacji dotyczących problemów członkostwa w Europejskim Związku Uzdrowisk i dotyczących rozwoju w przyszłości.

Współpraca

W dniu 7 czerwca 2001 roku w Warszawie podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Gmin Uzdrowiskowych RP i Izbą Gospodarczą Uzdrowiska Polskie.

Podpisanie porozumienia o współpracy jest pierwszym krokiem w działaniach zmierzających do utworzenia Związku Uzdrowisk Polskich.

Porozumienie o współpracy pomiędzy Stowarzyszeniem Gmin Uzdrowiskowych RP a Izbą Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie”

W dniu 7.06.2001. podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy SGU RP a Izbą Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie”.

Sygnatariuszami podpisanego porozumienia są:
ze strony SGU RP – Prezes Zarządu Jan Golba,
ze strony Izby Gospodarczej „Uzdrowiska Polskie” – Dyrektor Zarządu Ryszard Gierczak.

Strony założyły, że celem współpracy jest przede wszystkim:

- 1) Podjęcie działań na rzecz utworzenia Związku Uzdrowisk Polskich.
- 2) Utworzenie Instytutu Uzdrowiskowego.
- 3) Tworzenie lobby pro-uzdrowiskowego w środowiskach gospodarczych, rządowych, parlamentarnych i dziennikarskich.
- 4) Kontynuowanie prac nad projektem ustawy o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym: wzajemne wspieranie się w tych pracach.
- 5) Wprowadzenie do wyborczych programów partii spraw turystyki, turystyki uzdrowiskowej i lecznictwa uzdrowiskowego.
- 6) Stworzenie Marketingowego Systemu Informacyjnego Uzdrowisk.
- 7) Promocja uzdrowisk polskich w Europie i na Świecie /współtworzenie marketingu międzynarodowego/.

Sposoby realizacji celów:

- 1) Opracowanie statutu Związku Uzdrowisk Polskich.

- 2) Powołanie wspólnej grupy roboczej do opracowania poprawek w rozpatrywanym projekcie ustawy „o uzdrowiskach, gminach uzdrowiskowych i lecznictwie uzdrowiskowym” lub opracowania nowego projektu tej ustawy.
- 3) Uzgadnianie najistotniejszych spraw związanych z działalnością uzdrowiskową lub około uzdrowiskową.
  - a) organizowanie wspólnych imprez okolicznościowych i promocyjnych dla uzdrowisk.
  - b) Współpraca z mediami poprzez organizowanie wspólnych konferencji.
- 4) Rozwój strategii i taktyki marketingowej.
  - a) Szersze propagowanie, wprowadzanie nowych produktów turystycznych i leczniczych w uzdrowiskach,
  - b) reklama, promocja na targach, system ofert w postaci katalogów, wykorzystanie internetu,
  - c) budowanie długookresowej strategii marketingowej.
- 5) Zbiór i przetwarzanie danych.
- 6) Ustalenie planu pracy.
  - a) Wyznaczenie punktów wspólnych dla Izby i Stowarzyszenia,
  - b) Podział obowiązków i zadań,
  - c) Wyznaczenie terminów i formy konsultacji.

Porozumienie obowiązuje do czasu powstania Związku Uzdrówisk Polskich.

PREZES ZARZĄDU

mgr Jan Golba

Izba Gospodarcza
„UZDROWISKA POLSKIE”
02-729 WARSZAWA
ul. Rolna 179/181
tel. 843-34-60

IZBA GOSPODARCZA
„UZDROWISKA POLSKIE”

inż. Ryszard Gierczak
Dyrektor Zarządu

Promocja Uzdrawisk

Szczawnica

Elżbieta Wiercioch -

UM Szczawnica

Chcesz poznać urokliwe zakątki przyrody i bogaty folklor górski -zapraszamy na leczenie do Szczawnicy.

SZCZAWNICA – górskie uzdrowisko o obszarze 8.789 ha, położone w Pieninach, w jednym z najpiękniejszych zakątków Polski, na wysokości 435 – 520 m. n.p.m. Usytuowana w głęboko wciętej dolinie Grajcarka, prawobrzeżnego dopływu Dunajca, u stóp wypiętrzających się pasm górskich Pienin, Gorców i Beskidu Sądeckiego, posiada nieprzeciętne walory przyrodnicze i krajobrazowe. Mikroklimat i warunki geologiczne wytworzyły tu siedliska o ogromnym bogactwie flory i fauny. Rezerwaty i ostępy pierwotnej przyrody, liczne widokowe szczyty, bajkowe i malownicze wapienne skały, wyrastające z kwiecistych łąk i głębokich wąwozów tworzą niecodzienny krajobraz. Ponadto fenomen przełomu Dunajca i spływ łodziami flisackimi jest zaliczany do najpiękniejszych fragmentów krajoznawczych i największych atrakcji turystycznych na świecie. Bodźcowy klimat lokalny, czyste, wolne od alergenów, górskie po-

wietrze, obfitość wód mineralnych, piękna przyroda, duże obszary leśne stanowiące powierzchni ogólnej miasta - to czynniki, które spowodowały, że Szczawnica jest zaliczana do gmin uzdrowiskowych. Ważnym, oprócz klimatu, atutem środowiska są lecznicze wody mineralne - szczawy alkaliczno-słone zawierające znaczne ilości chlorków, sodków, bromków, boru i jodu.

Dzięki tym - danym przez naturę walorom - uzdrowisko Szczawnica specjalizuje się w leczeniu górnych dróg oddechowych i rehabilitacji ruchowej.

Dzieje kurortu wiążą się z historią osadnictwa w Beskidach i na Podtatrzu.

Prawdopodobnie wzięła ona nazwę od wód mineralnych, bowiem górale „szczawami” nazywają kwaśne wody. Jako osada Szczawnica istniała zapewne już w XIII-XIV wieku, gdyż wspomina ją Jan Długosz w kronice z XV w. Historia osady jest udokumentowana od XVI w.

Jako uzdrowisko Szczawnica zaczęła się rozwijać pod koniec XVIII w. Kuracjusze już około 1790 roku używali wody z miejscowych źródeł do kąpieli i do picia. Rozwój uzdrowiska nastąpił od 1828 r., z chwilą zakupu majątku przez węgierską rodzinę Szalayów. Od ich imion mamy nazwy źródeł - „Stefan” i „Józefina”. Największe zasługi dla rozwoju uzdrowiska miał syn Stefana i Józefiny – Józef Szalay, w latach 1837-1876. Dał on

trwałe podstawy rozwoju Szczawnicy budując drogi, urządzenia uzdrowiskowe, ujęcia wód mineralnych, zakładając park zdrojowy.

Do rozwoju i sławy uzdrowiska przyczynił się też Józef Dietl - pionier balneologii polskiej, wybitny lekarz i społecznik. On pierwszy nazwał Szczawnicę „Perłą wód polskich”.

W 1876 r. Józef Szalay, na mocy testamentu, zapisał Zakład Zdrojowy Krakowskiej Akademii Umiejętności, licząc na dalszy rozwój uzdrowiska. W pierwszych latach Akademia działała prężnie - ulepszyła zakład, poszukiwała i ujmowała nowe źródła, ukończyła rozpoczętą drogę do Czerwonego Klasztoru. Niestety, nadzieje i życzenia wielkiego poprzednika nie spełniły się, gdyż nastąpiła daleko idąca stagnacja. Wyrażną poprawę zauważyć można było dopiero po roku 1909, kiedy to Szczawnicę nabył nowy właściciel - hr. Adam Stadnicki z Nawojowej. Był to kolejny okres rozbudowy uzdrowiska. Nowy właściciel stworzył specjalistyczne sanatorium „Modrzewie” oraz komfortowe Inhalatorium. Ponadto zmodernizował mocno zaniedbane budynki uzdrowiskowe. Niestety, druga wojna światowa i przejęcie Uzdrowiska na własność państwa w 1948 r. spowodowały kolejny zastój.

Dopiero od roku 1958 zaczęły powstawać nowe obiekty sanatoryjne, m.in. „Hutnik” i „Górnik”, zaczęto też dokonywać rekonstrukcji starych budynków i urządzeń leczniczych.

Dzisiejsza Szczawnica to miasto liczące 7.500 mieszkańców. Kuracjusze, czasowicze i turyści, którzy tu przybywają w ciągu roku podwajają liczbę mieszkańców.

Uzdrowisko specjalizuje się w leczeniu schorzeń układu oddechowego; astmy oskrzelowej, schorzeń alergicznych górnych dróg oddechowych, przewlekłych stanów zapalnych nosa, zatok przynosowych, gardła i krtani, schorzeń aparatu głosowego i przeciążeń nadmiernym wysiłkiem głosowym oraz schorzeń układu ruchu; chorób zwyrodnieniowych stawów i kręgosłupa, chorób reumatycznych części miękkich układu ruchu, reumatoidalnego zapalenia stawów.

Posiada bardzo dobrze rozwiniętą bazę sanatoryjno-wypoczynkowo-wczasową zlokalizowaną na malowniczych zboczach gór z widokami na panoramę Szczawnicy i szczyty gór.

Sanatoria prowadzą :

- Przedsiębiorstwo „Uzdrowisko Szczawnica” S.A.

ul. Zdrojowa 26, 34-460 Szczawnica

tel. (01033 18) 262-22-11,

biuro usług (01033 18) 262-22-97,

fax. (01033 18)262-22-28

e-mail: uzdrzca@pro.onet.pl

180 miejsc noclegowych w pokojach 1,2 i 3 osobowych z pełnym węzłem sanitarnym.

- Sanatorium Uzdrowiskowe „Hutnik”

ul. Połoniny 13, 34-460 Szczawnica

tel. (01033 18) 262-26-27,

fax. (01033 18) 262-21-01,
 e-mail : hutnikszca@pro-onet.pl
www.ta.pl/hutnik
 211 miejsc w pokojach 1,2 i 4 osobowych, w tym pokoje 2 osobowe o podwyższonym standardzie, z pełnym węzłem sanitarnym,
 - Ośrodek Sanatoryjno-Wypoczynkowy Związku Nauczycielstwa Polskiego „Nauczyciel”, ul. Połoniny 14, 34-460 Szczawnica
 tel. (01033 18) 262-2467,
 (01033 18) 262-20-05,
 fax. (01033 18) 262-20-50,
 e-mail:znpnauuczyciel@szczawnica.nowy.targ.pl
www.wczasy.ta.pl
 130 miejsc, w tym 42 pokoje 2 i 3 osobowe z pełnym węzłem sanitarnym.
 - Dom Sanatoryjno-Wypoczynkowy „Budowlani”, ul. Zdrojowa 27, 34-460 Szczawnica
 tel. centrala (01033 18) 262-25-10,
 (01033 18) 262-11-71
 email:budowlani@sanatoria.com.pl,
www.budowlaniszczawnica.sanatoria.com.pl
 170 miejsc z pięcioma apartamentami, 1 i 2 osobowe pokoje z pełnym węzłem sanitarnym.
 -Sanatorium „Dzwonkówka”, ul. Połoniny 14 a, 34-460 Szczawnica
 tel. (0103318) 262-27-87
 fax. (01033 18) 262-27-29,
 e-mail:dzwonkow@polbox.com
 140 miejsc z apartamentami i pokojami 1 i 2 osobowymi z pełnym węzłem sanitarnym.
 - Sanatorium Uzdrowskowe „Górniki”

ul. Zdrojowa 4, 34-460 Szczawnica
 tel.(01033 18) 262-17-46,
 (01033 18) 262-24-11,
 fax. (01033 18) 262-24-12
 e-mail:biuro@sanatoriumgornik.com.pl,
dyrektor@sanatoriumgornik.com.pl.
[www:http://www.sanatoriumgornik.com.pl](http://www.sanatoriumgornik.com.pl).
 -190 miejsc, z pokojami 1,2 i 3 osobowymi wyposażonymi w łazienki.
 Łącznie posiadamy około 1.020 miejsc sanatoryjnych.
 Kuracjusze przebywający na leczeniu korzystają z zabiegów specjalistycznych (inhalacje w oparciu o surowce balneologiczne – wody mineralne, wykorzystywane do inhalacji i kąpielii) w Zakładzie Przyrodolecznictwa Przedsiębiorstwa. Wszystkie obiekty sanatoryjne posiadają również swoją własną bazę zabiegową.
 Baza noclegowa miasta Szczawnica to około 5.500 miejsc noclegowych (w tym 1.020 sanatoryjnych) - w większości całorocznych, w 25 budynkach wczasowych i pensjonatach oraz około 300 kwater prywatnych i 5 schronisk górskich, o zróżnicowanym standardzie, z pokojami 1, 2, 3 i 4 osobowymi, w większości z pełnym węzłem sanitarnym, a także apartamentami.
 Bogactwo Szczawnicy, oprócz waleń przyrodniczych, to przede wszystkim źródła wód mineralnych.
 W mieście nie ma przemysłu, a jedynym zakładem produkcyjnym oprócz dwóch piekarni jest Przed-

siębiorstwo „Uzdrowisko Szczawnica” S.A., eksploatujące 12 ujęć wód leczniczych, z tego do kuracji pitnej w pijalniach, w punktach ogólnie dostępnych, zabiegów oraz w rozlewnictwie wykorzystuje 7 ujęć.

1. „Magdalena” - 2.70 % szczawa wodorowęglanowo-chlorowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa
2. „Stefan” - 0,41 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa,
3. „Jan” - 0,43 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, jodkowa, borowa,
4. „Wanda” - 0,69 % szczawa wodorowęglanowo-chlorowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa,
5. **„Pitoniakówka”- 0,36% szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, borowa,**
6. „Szymon” - 0,20 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-wapniowa, borowa.

Szczawnica posiada szereg atrakcji turystycznych. Goście wypoczywający w naszym kurorcie znajdą odpowiednie dla siebie formy spędzenia wolnego czasu. Oprócz splotu Dunajcem, mogą wypocząć nad brzegami górskich potoków, w ciszy lasów lub korzystać z oznakowanych tras turystycznych.

Zróżnicowany stopień trudności szlaków oraz ich alternatywność gwarantuje każdemu możliwość bliskiego

kontakty z naturalnym pięknem regionu. Ci, którzy nie lubią trudzić się na górskich szlakach mogą wsiąść do kolejki krzeselkowej na Palenicę, z której można podziwiać panoramę Szczawnicy oraz Tatr i Pienin. Latem zapraszamy do zjazdów na zjeżdżalni grawitacyjnej. Powodzeniem cieszą się piesze wycieczki 7 szlakami turystycznymi. Ponadto 5 tras rowerowych pozwala zwiedzić miasto i okolice, a także przygraniczne miejscowości na Słowacji. Posiadamy 4 przejścia graniczne, w tym jedno pieszo-rowerowe.

Działające 4 biura turystyczne zapewniają kompleksową obsługę turystyczną. Istnieje możliwość nauki jazdy konnej w Stadninie „Mount-Tour” w Jaworkach, a dla bardziej zaawansowanych jeźdźców wycieczki i rajdy po 11 oznakowanych szlakach konnych, oraz przejazdu bryczką i dorożkami. Liczne wypożyczalnie sprzętu sportowego (rowery, kajaki, narty), korty tenisowe, 2 kryte baseny kąpielowe umożliwiają przyjezdnym różnorodną formę wypoczynku i rekreacji.

W zimie śnieżne stoki zachęcają do uprawiania sportów zimowych. Posiadamy 5 wyciągów narciarskich, w tym 2 sztucznie śnieżone i oświetlone oraz rynnę snowboardową. Stok Palenica posiada homologację FIS na organizację konkurencji alpejskich w narciarstwie i snowboardzie.

Miasto dysponuje liczną siecią lokali gastronomicznych, o zróżnicowanym

standardzie, które preferują kuchnię regionalną.

Liczne historyczne zabytki w mieście obrazują bogatą historię Szczawnicy. Można podziwiać XIX wieczną zabudowę Placu Dietla, cerkiew w Jaworkach z barokowym ikonostasem, kaplice w Parku Górnym i Dolnym, stary cmentarz Szalayowski z zabytkowymi nagrobkami i neogotycką kaplicą, dwór Józefa Szalaya oraz zabudowy źródła wód mineralnych Walerii i Szymona.

Tutaj możesz spotkać zespoły regionalne i mieszkańców Szczawnicy, którzy prezentują na występach i wystawach niepowtarzalne stroje i piękne obyczaje naszych przodków, pozwalając pięknej kulturze przetrwać i być nadal źródłem dumy dla kolejnych pokoleń górali. Skorzystaj również z zaproszeń muzeum, izb regionalnych ogólnie dostępnych i pracowni naszych sławnych twórców ludowych, podziwiając m.in.; stare sprzęty gospodarstwa domowego, obrazy, rzeźby, hafty. To oni i prace prezentowane na wystawach świadczą o ich wrażliwości i poczuciu piękna. Jesteśmy przekonani, że spotkania z gawędziarzami i poetami ludowymi dostarczą wielu niezapomnianych chwil.

Szczawnica stanowi atrakcję dla każdego, kto ją odwiedza.

Przyjedź! Dbaj o zdrowie, a w kontakcie z przyrodą także o „duszę”.

Ważniejsze adresy :

-Urząd Miasta ul. Szalaya 103,
tel. (01033 18) 262-24-62,
tel. (01033 18) 262-22-03,
fax. (01033 18) 262-25-30
e-mail: umszca@ns.onet.pl
www.szczawnica.pl

- Urząd Pocztowy ul. Szalaya 84a,
tel. (01033 18) 262-23-93,
tel. (01033 18) 262-23-20,
- Zakład Energetyczny ul. Szalaya 7,
tel. (01033 18) 262- 22-06,
- Placówka Terenowa PKS ul. Główna
27, tel. (01033 18) 262-22-65,
tel. (01033 18) 262-22-08,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Sza-
laya 84, tel. (01033 18) 262-26-53,
- Górskie Ochotnicze Pogotowie Ra-
tunkowe ul. Główna 11
tel. (01033 18) 262-26-80,
- PKO Bank Polski S.A. ul. Park
Dolny 17, tel. (01033 18) 262-22-44,
(01033 18) 262-22-85,
- Telekomunikacja Polska SA, Os.
Połoniny 4,
tel.(0103318) 262-29-00, 262-10-01,
- Przychodnia Rejonowa SP ZOZ ul.
Szalaya 95,
tel. (01033 18) 262-22-19,
tel. (01033 18) 262-22-35,
- Oddział Ratunkowy ul. Szalaya 84,
tel. 999, (01033 18) 262-22-09,
Placówki kultury :
- Miejski Ośrodek Kultury ul. Główna
6, tel. (01033 18) 262-26-66,
- Kino Pieniny ul. Główna 6, tel.
(01033 18) 262-24-01,
- Miejska Biblioteka Publiczna ul.
Główna 6,

tel. (01033 18) 262-23-58,
- Muzeum Pienińskie Pl. Dietla 7,
tel. (01033 18) 262-22-58,
- Wystawy : pijalnia „Haneczka” Pl.
Dietla i „Magdalena” ul. Zdrojowa.
Obsługa turystyczna :
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-
Krajoznawcze (PTTK) ul. Główna 1,
tel. (01033 18) 262-22-57,
tel. (01033 18) 262-22-95,
- Biuro Podróży „Orbis” ul. Główna
32, tel. (01033 18) 262-22-57,
tel. (01033 18) 262-22-37,
- Biuro Usług Turystycznych „Podha-
le-Tour” ul. Główna 20,
tel. (01033 18) 262-27-27,
tel. (01033 18) 262-23-70,
-Biuro Turystyczne „Pieniny”
ul. Wygon 4a,
tel. (01033 18) 262-21-74,
-Polskie Koleje Linowe KL ”Palenica”
ul. Główna 7,
tel. (01033 18) 262-21-99.

Wydarzenia regionalne

V Posiedzenie Rady Gospodarczej Sądeckizny

W dniach 28 – 29 czerwca 2001 r. w Krynicy, w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym „Pegaz”, odbyło się V Posiedzenie Rady Gospodarczej Sądeckizny. Zgromadziło przedstawicieli władz rządowych, wojewódzkich, powiatowych i lokalnych, a także specjalistów z zakresu lecznictwa i turystyki. Gospodarzem Spotkania, które odbywało się pod honorowym patronatem Jerzego Buzka – preza Rady Ministrów RP, był Jan Golonka – starosta nowosądecki. Wśród zaproszonych gości - prelegentów znaleźli się: Andrzej Ryś – podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, z referatem: „Dostosowanie ustawodawstwa polskiego w obszarze ochrony zdrowia do norm Unii Europejskiej”; Waldemar Wandowicz – główny specjalista w Departamencie Turystyki Ministerstwa Gospodarki, który mówił o „Koncepcjach rozwoju przemysłu turystyki uzdrowskiej w strategii rozwoju produktu turystycznego Polski” i o „Turystyce uzdrowskiej jako szansie rozwoju gmin i regionów”; Gwidon Wójcik – prezes Polskiej Organizacji Turystycznej, poruszający kwestię „Miejsca turystyki uzdrowskiej w przemyśle turystycznym regionu”; Jan Wieczorkowski – członek Zarządu województwa małopolskiego, zajmujący się sprawą „Turystyki transgranicznej i uzdrowskiej

w strategii rozwoju Małopolski”; Jerzy Gala – doktor medycyny, którego prelekcja dotyczyła „Znaczenia walorów lecznictwa uzdrowskiego powiatu nowosądeckiego w promocji zdrowia”; Małgorzata Butwicka – naczelnik Wydziału Programów Restrukturyzacyjnych w Departamencie Nadzoru i Prywatyzacji II Ministerstwa Skarbu Państwa, podejmująca temat „Przekształceń własnościowych w sektorze lecznictwa uzdrowskiego”; Jarosław A. Handzel – wiceprezes Zarządu „Uzdrowsko Rabka” S.A., doktorant Akademii Ekonomicznej w Krakowie, który przedstawił „Sytuację ekonomiczno-finansową spółek lecznictwa uzdrowskiego i podmiotów branżowych prowadzących lecznictwo uzdrowskie w regionie małopolskim”; Jan Golba – burmistrz Gminy Uzdrowskiej Krynica, który wypowiedział się na temat: „Ustawa o gminach uzdrowskich”; Teresa Stachowiak – główny specjalista w Ministerstwie Środowiska, mówiąca o „Podstawach prawnych poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania wód podziemnych w Polsce”.

Podczas trwania Posiedzenia odbyła się również dyskusja panelowa z udziałem burmistrzów sądeckich gmin uzdrowskich – Jana Golby

– burmistrza Krynicy, Mariana Czopa
– burmistrza Piwnicznej i Włodzimierza Oleksego – burmistrza Muszyny, która miała na celu przedstawienie sytuacji każdej z gmin, problemów z którymi się borykają oraz nakreślenie strategii rozwoju, z punktu widzenia władz lokalnych.

Druga dyskusja panelowa dotyczyła spółek akcyjnych regionu małopolskiego, wchodzących na drogę prywatyzacji. Wzięli w niej udział przedstawiciele: „Uzdrowiska Krynica-Żegiestów” S.A., „Zespołu Uzdrowisk Krakowskich” S.A., „Uzdrowiska Rabka” S.A., „Uzdrowiska Szczawnica” S.A., „Uzdrowiska Wysowa” S.A. oraz obiektów uzdrowiskowych: sanatorium „Budowlani” S.C. w Szczawnicy, sanatorium MSW „Continental” w Krynicy, Centrum Profilaktyki Zdrowotnej „Geovita” w Krynicy.

Miała również miejsce debata parlamentarna na temat kondycji polskich i małopolskich uzdrowisk, z udziałem małopolskich parlamentarzystów: senatorów – Franciszka Bachledy-Księdzularza, Andrzeja Chronowskiego i posłów – Zygmunta Berdychowskiego, Mariana Cyconia, Zofii Krasickiej-Domka, Kazimierza Sasa, Andrzeja Szkaradka.

Ponadto, w ramach imprezy towarzyszącej, odbyło się otwarcie wystawy Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego pt. „Sądeckie Zdroje”.

NA KONFERENCJI PRASOWEJ

V Posiedzenie Rady Gospodarczej Sądeckiej, mające na celu dyskusję nad strategią dalszego rozwoju uzdrowisk, ukazało różne punkty widzenia przedstawicieli administracji rządowej, władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz Polskiej Organizacji Turystycznej.

Jan Golonka – starosta nowosądecki rozpoczynając dyskusję zaznaczył, że Sądecka to region, gdzie turystyka jest ważną dziedziną rozwoju, szansą dla gmin uzdrowiskowych, a której rozwój zależy od wielu czynników, struktur i instytucji. Zaznaczył, że położenie i ukształtowanie powiatu, naturalne bogactwa w postaci wód mineralnych, klimatu, zalesienia wahającego się pomiędzy 50 i 70%, malowniczość krajobrazu, atrakcyjność pór letniej i zimowej, liczne zabudunki architektury drewnianej i bogaty folklor, w sumie około 15 tys. miejsc noclegowych w 220 obiektach hotelowych oraz zaplecze lecznicze, sportowe i konferencyjne tworzą atrakcyjną bazę, którą należy w taki sposób pokierować, aby zaczęła przyciągać coraz więcej turystów i kuracjuszy.

Andrzej Ryś – podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia powiedział, że wbrew pozorom dostosowanie prawa w zakresie kwestii ochrony zdrowia

jest dość spore i dotyczy aż 11 obszarów negocjacyjnych. Najważniejsza z nich to sprawa swobodnego przepływu towarów, kapitału i osób, czyli zlikwidowanie granic. Wiąże się to z możliwością świadczenia usług zdrowotnych cudzoziemcom.

„Problemem jest jednak brak informacji, które moglibyśmy kierować do cudzoziemców. Niemcy są zainteresowani współpracą z naszymi uzdrowiskami, brakuje im jednak informacji” – powiedział.

Gwidon Wójcik – prezes Polskiej Organizacji Turystycznej podkreślił, że chciałaby, aby uzdrowiska były w znacznie większym stopniu obłożone i wykorzystane.

„Dlatego wytypowaliśmy turystykę uzdrowiskową jako jeden z trzech głównych produktów turystycznych, poza turystyką miejską i ekoturystyką. Potrzeba współdziałania pomiędzy samorządami gmin, szpitalami, spółkami w celu dostarczenia kompletnej oferty, przygotowanej przez profesjonalistów. Turyści zagraniczni za mało o nas wiedzą. Musimy pracować nad promocją i sprzedażą ofert” – zaznaczył.

Waldemar Wandowicz – główny specjalista w Departamencie Turystyki Ministerstwa Gospodarki dodał, że rozwój turystyki opiera się na wielu dokumentach rządowych, co daje możliwość wykorzystania różnego rodzaju strategii. Zgodził się,

że podstawową zasadą jest rozwój oferty i jej konkurencyjność na rynkach światowych.

Jan Wieczorkowski – członek Zarządu Województwa Małopolskiego poruszył kwestię, której poprzednicy unikali. „Nikt nie odpowiedział na pytanie ile państwa ma być w uzdrowiskach, i czy rzeczywiście mają być one dla ludzi, którzy chcą podreperować zdrowie. Minister Zdrowia powinien powiedzieć, jaki jest kierunek rozwoju – komercjalizacja, czy utrzymywanie przedsiębiorstw uzdrowiskowych. To jest zasadnicze pytanie, po uzyskaniu odpowiedzi burmistrzowie gmin będą wiedzieli do czego mają się dostosować” - powiedział. Zachęcał do zachowania proporcji pomiędzy komercyjnym produktem turystycznym i siecią pomocy społecznej ze strony Państwa.

Jan Golba – burmistrz Krynicy, prezes Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych, powiedział: „Świat wybrał dwa modele funkcjonowania uzdrowisk, przykładem jednofunkcyjności była Polska i traktowanie uzdrowiska jako wielkiego szpitala. Stanowiło to zaprzeczenie idei przedwojennej i modelu, do którego próbujemy w tej chwili zmierzać, realizując lecznictwo i turystykę. Trzeba jednak zapytać o model lecznictwa polskich uzdrowisk, w których bezrobocie waha się pomiędzy 20 i 30% z tendencją wzrostową.”

Dodał, że nakłady na lecznictwo uzdrowiskowe z roku na rok maleją, likwidowane są sanatoria i szpitale uzdrowiskowe. Rozwój lecznictwa uzdrowiskowego nie jest w praktyce realizowany. Ustawa o uzdrowiskach i gminach uzdrowiskowych z 1966 r. uległa całkowitej dezaktualizacji. Na gminę nakładane są obowiązki, przy równoczesnym braku pomocy ze strony Państwa.

„W tej sytuacji promocja i tworzenie produktów turystycznych na niewiele się zda. Gminy mające na swoim terenie uzdrowiska uzyskują dużo niższe wpływy z podatków niż ma to miejsce w przypadku innych gmin. Jednocześnie, chcąc sprostać wymogom związanym z ochroną środowiska naturalnego, ponoszą dodatkowe koszty na inwestycje proekologiczne. To nie gmina, ale państwo czerpie najwięcej korzyści z dobrze funkcjonującego uzdrowiska. Niestety ciężar realizacji inwestycji infrastrukturalnych, zarówno komunalnych, jak i inspirujących rozwój turystyki, w głównej mierze spada na gminy uzdrowiskowe, które w zakresie pozyskiwania środków na te inwestycje nie korzystają z żadnych preferencji. To państwo musi budować infrastrukturę tworząc programy, systemy preferencji w pozyskiwaniu środków finansowych” - dodał.

Zaznaczył równocześnie, że stworzenie jednego miejsca pracy w turystyce jest o wiele tańsze niż w przemyśle, ponadto pociąga za sobą

trzy kolejne miejsca zatrudnienia. Ustosunkowując się do wypowiedzi poprzedników, dotyczących braku informacji wśród cudzoziemców powiedział: „Niemcy pod koniec lat dziewięćdziesiątych penetrowali nasze tereny uzdrowiskowe i posiadają większą wiedzę na ten temat niż my sami. Są tym niezwykle zainteresowani, gdyż wiedzą, że stanowią dla nich dużą konkurencję. Jediną możliwością jest podpisanie z państwami europejskimi umów o wzajemnej współpracy i wypłacaniu świadczeń przez kasy chorych.

FRAGMENTY TREŚCI WYSTĄPIEŃ

List skierowany do organizatorów Posiedzenia przez Jerzego Buzka – prezesa Rady Ministrów RP:

Miejscowości uzdrowiskowe zawdzięczają swą sławę zarówno pięknemu położeniu, jak i troskliwości, z którą traktowani są licznie przybywający tu goście. Uzdrowiska coraz częściej odwiedzane są nie tylko w celach leczniczych, ale również ze względu na swe walory rekreacyjne i krajoznawcze. Także w powiecie nowosądeckim wzrasta prestiż uzdrowisk jako ważnych ośrodków turystyczno-wypoczynkowych. Przed waszym regionem stają więc poważne wyzwania, dające szansę na rozwinięcie przemysłu turystycznego i stworzenie wielu nowych miejsc pracy dla mieszkańców Sądeczyny. Szczególnym wyzwaniem dla gmin uzdrowiskowych i lokalnych przedsiębiorców w południowej Polsce jest dzisiaj popularyzacja turystyki transgranicznej, która już wkrótce powinna stać się ważnym elementem strategii rozwoju całego regionu. Ufam, że rozpoczynające się posiedzenie Rady Gospodarczej Sądeczyny będzie okazją do wnikliwej oceny aktualnej sytuacji uzdrowisk w Waszym powiecie oraz ich możliwości rozwojowych.

Andrzej Ryś – „Dostosowanie ustawodawstwa polskiego w obszarze ochrony zdrowia do norm Unii Europejskiej”:

Główne zadania Ministra Zdrowia w procesie integracji skupiają się wokół trzech obszarów tematycznych: dostosowanie polityki ochrony zdrowia do standardów Unii Europejskiej, harmonizacja prawa w poszczególnych obszarach *aquis communautaire* (dობру правного Unii Europejskiej), udział w negocjacjach akcesyjnych.

1. Dostosowanie polityki ochrony zdrowia do standardów Unii Europejskiej polega z jednej strony na kreowaniu polityki zdrowia publicznego w oparciu o nowoczesne metody podejmowania decyzji, z drugiej zaś na stworzeniu instrumentów do czynnego włączenia społeczeństw w proces kreowania polityki w zakresie zdrowia publicznego.
2. W zakresie harmonizacji prawa z *aquis communautaire* z elementami ochrony zdrowia negocjacje przebiegają w następujących obszarach: swobodny przepływ towarów i osób, polityka społeczna i zatrudnienie, ochrona konkurencji i konsumenta, swoboda świadczenia usług, ochrona środowiska, rolnictwo, polityka trans-

portowa, unia celna, stosunki zewnętrzne, statystyka i monitorowanie.

3. Obszar negocjacji akcesyjnych obejmuje działania w zakresie projektowania nowych ustaw, w tym m. in. o wyrobach medycznych, kosmetykach, warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, zwalczaniu chorób zakaźnych.

Nowelizacji wymagają ustawy:

- o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i produktów tytoniowych;
- o zawodzie lekarza;
- o izbach lekarskich;
- o zawodach pielęgniarki i położnej;
- o izbach aptekarskich;
- o przeciwdziałaniu narkomanii.

Waldemar Wandowicz
„Koncepcje rozwoju
przemysłu turystyki
uzdrowiskowej w strategii
rozwoju produktu
turystycznego Polski”:

Uzdrowiska polskie są położone w najpiękniejszych regionach kraju, mają doskonałe warunki klimatyczne i bogate złoża naturalnych tworzyw leczniczych. Wiele z nich dysponuje liczącą się bazą hotelarską, gastronomiczną, rekreacyjną, kulturalno-rozrywkową i leczniczą

oraz profesjonalną kadrami, stanowiąc ważne ośrodki recepcyjne turystyki krajowej i zagranicznej. Narzuca się więc pytanie, jakie właściwie znaczenie ma funkcja recepcyjna uzdrowisk w turystyce polskiej?

Potencjał turystyczny:

Przeważająca część polskich uzdrowisk leży w regionach o najwyższych walorach turystycznych i wypoczynkowych, gdzie dominują obszary zaliczane do pierwszej i drugiej kategorii atrakcyjności w skali krajowej. Do regionów tych należą przede wszystkim Karpaty i Sudety oraz wybrzeże bałtyckie i kraina jezior. Najbardziej jednak cenione przez turystów są miejscowości górskie i podgórskie oraz nadmorskie, licznie odwiedzane zarówno w celach leczniczych, jak i z powodu wspaniałych walorów rekreacyjnych i krajobrazowych.

Zasoby recepcyjne:

Uzdrowiska polskie mają dużą szansę, aby odgrywać znaczącą rolę w obsłudze turystyki krajowej i zagranicznej, gdyż dysponują znacznym potencjałem recepcyjnym. Według stanu z 1999 r., w gminach uzdrowiskowych znajdowało się 1950 turystycznych obiektów noclegowych. Łącznie z zakładami uzdrowiskowymi mieściły one ponad 123 tys. miejsc.

Turyści w uzdrowiskach:

Prowadzone od wielu lat w Instytucie Turystyki badania, dotyczące krajo-

wych podróży turystycznych, wskazują, że w wyjazdach dłuższych (co najmniej 5 dni), związanych z celami zdrowotnymi uczestniczyło około 7% dorosłych Polaków.

W okresie 12 miesięcy gminy uzdrowiskowe odwiedziło prawie 1,8 mln osób nocujących w obiektach turystycznych. Byli to turyści z Europy i innych części świata. W analogicznym okresie z bazy noclegowej skorzystało ponad 160 tys. cudzoziemców, a więc 9% wszystkich nocujących w uzdrowiskach. Wśród przyjezdnych dominowali Niemcy.

Produkty turystyczne:

Uzdrowiska mają szczególne znaczenie dla polskiej gospodarki turystycznej, gdyż mogą z powodzeniem oferować liczne i różnorodne produkty turystyczne. Szansą dla nich jest nowoczesna oferta turystyczna, oparta na produktach markowych.

W strategii rozwoju krajowego produktu turystycznego zostało wyodrębnionych pięć polskich marek turystycznych:

- biznesowa;
- miejska i kulturowa;
- aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna;
- wiejska;
- tranzytowa i przygraniczna.

Dla uzdrowiska najbardziej odpowiednią stanowi turystyka aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna.

Polskie uzdrowiska mogą oferować także inne jeszcze produkty tury-

styczne, takie jak:

- turystyka wypoczynkowa (wczasy, kolonie, zimowiska, pobyty weekendowe, zielone szkoły);
- turystyka specjalistyczna (piesza, rowerowa, narciarska, wodna, przyrodnicza);
- turystyka kulturowa;
- turystyka kongresowa.

Perspektywy rozwojowe:

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej należy się liczyć z dość dużym wzrostem popytu zagranicznego na usługi turystyczne i lecznicze w uzdrowiskach spełniających standardy międzynarodowe. Najważniejsze wyzwania rozwojowe to poprawa konkurencyjności polskiej oferty turystycznej na rynkach międzynarodowych oraz wysoka jakość i innowacyjność usług.

Szczególna rola przypada Polskiej Organizacji Turystycznej, która przejęła zadania związane z promocją turystyczną Polski, rozwijaniem systemu informacji oraz inicjowaniem i wspomaganiem rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej.

Gwidon Wójcik „Miejsce turystyki uzdrowiskowej w przemyśle turystycznym regionu”:

Jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się segmentów rynku usług turystycznych na świecie jest turystyka zdrowotna, zwana w Polsce uzdrowiskową lub leczniczą. Wiedza

o trendach w światowej turystyce oraz świadomość faktu, że gospodarka turystyczna stanowi jedną z największych gałęzi gospodarki na świecie, skłoniły Polską Organizację Turystyczną do uznania turystyki uzdrowiskowej, obok miejskiej, kulturowej, aktywnej, wypoczynkowej i ekoturystyki, za priorytetowy produkt turystyczny.

Baza polskiej turystyki jest bardzo zróżnicowana. Uzdrowiska w Polsce, dysponując blisko 50 tys. łóżek, mogą stać się ważnym elementem gospodarki turystycznej. Istotne jest zmierzenie się z konkurencją zagraniczną – szczególnie z atrakcyjnymi ofertami z Czech i Węgier.

Duże ekonomiczne znaczenie turystyki polega m. in. na tym, że dobra infrastruktura uzdrowiskowa może tworzyć nowe miejsca pracy, co w niektórych regionach jest poważnym wyzwaniem. Poza tym uzdrowiska mogą również wygenerować zapotrzebowanie na inne usługi, takie jak: transport, rozrywki, handel czy usługi specjalistyczne. Trzeba jednak pamiętać, że procesy te wymagają przygotowania kadry kierowniczej i personelu do sprostania wymaganiom klientów oraz nadążania za konkurencją. Istotnym warunkiem jest współpraca obiektów uzdrowiskowych z lokalnym samorządem i branżą turystyczną oraz innymi lokalnymi dostawcami usług.

Reforma służby zdrowia, częściowo ograniczająca dostęp do bezpłat-

nych pobytów, powoduje konieczność urynkowienia produktu, jakim jest turystyka uzdrowiskowa. Koniecznym jest przygotowanie atrakcyjnych, wyrafinowanych ofert pobytu wzbogaconych o inne atrakcje.

Polska Organizacja Turystyczna posiada w swojej ofercie propozycje dla polskich uzdrowisk. Współuczestniczy także w opracowaniu strategii marketingowej miejscowości uzdrowiskowych, w tym zasad sprzedaży oferty i podniesienia jakości świadczonych usług. Pomoc obejmuje również przygotowanie warsztatów marketingowo-promocyjnych dla uzdrowisk oraz branży turystycznej podczas Międzynarodowych Targów Uzdrowiskowo-Turystycznych, które odbędą się we wrześniu w Polanicy Zdroju.

POT zamierza wydać informator o uzdrowiskach polskich dla turystów zagranicznych oraz pośredniczyć we włączeniu się Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki w proces modernizacji uzdrowisk.

Jan Wieczorkowski „Turystyka transgraniczna i uzdrowiskowa w strategii rozwoju Małopolski”:

Turystyka stanowi istotny czynnik rozwoju województwa małopolskiego. Region ten posiada mnóstwo atrakcji turystycznych w postaci walo-

rów krajobrazowych, pomników dziedzictwa historycznego i kulturowego. Duże znaczenie posiada również fakt znacznej koncentracji kapitału ludzkiego, w tym duży odsetek ludzi młodych i instytucji zajmujących się kształceniem kadr dla potrzeb turystycznych.

Nie bez znaczenia jest również funkcjonowanie poważnego zaplecza kulturowego – usług rynkowych wspomagających rozwój turystyki (muzea, galerie, koncerty, sprzedaż pamiątek i sprzętu turystyczno-rekreacyjnego).

Zadania w zakresie turystyki w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego obejmują trzy rodzaje aktywności:

- wspieranie rozwoju „przemysłu czasu wolnego”;
- wspieranie rozwoju uzdrowisk – szczególnie istotna jest ich aktywizacja poprzez szereg działań wspierających inwestycje, które podniosą atrakcyjność oraz większe wykorzystanie zasobów przyrodniczych. Konieczne jest także wsparcie programów kulturalnych i inwestycji komunalnych, służących poprawie stanu środowiska. Do tego dochodzi jeszcze promocja uzdrowisk wśród zagranicznych turystów.
- wspieranie, tworzenie i rozwój regionalnych serwisów informacyjnych. Należy wspomóc proces dostosowywania uzdrowisk do funkcjonowania w nowym otoczeniu. Działalność

kompleksów sanatoryjnych i wypoczynkowych winna przyczynić się do aktywizacji małych miast i utrzymania miejsc pracy. Ośrodki te wymagają modernizacji i podniesienia poziomu świadczonych usług. W celu ratowania substancji materialnej niezbędne jest przeprowadzenie prywatyzacji bądź komunalizacji przynajmniej części sanatoriów i wypracowanie systemu pokrywania kosztów usług, powiązanego z ubezpieczeniem. Integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego jest współpraca międzyregionalna i przygraniczna na podstawie umów o współpracy.

Jerzy Gała „Znaczenie walorów lecznictwa uzdrowiskowego powiatu nowosądeckiego w promocji zdrowia”:

Działania w zakresie ochrony zdrowia człowieka muszą być ściśle zespolone z działaniami na rzecz ochrony środowiska, w którym żyje człowiek. Tymczasem środowisko naturalne, będące dla współczesnych społeczeństw azyłem ciszy, spokoju i wypoczynku kurczy się w zastraszającym tempie w wyniku jego dewastowania i niszczenia, choć to właśnie ono stanowi antidotum na lawinowo rosnącą w Polsce ilość przypadków chorób cywilizacyjnych.

Okolo 10 mln Polaków cierpi na różne schorzenia alergiczne, 4 mln ma nadciśnienie, 2 mln chorobę wrzodową żołądka i dwunastnicy, ponad 1 mln niedokrwienie serca. Co roku 120 tys. osób przechodzi zawał mięśnia sercowego, z których w ciągu roku umiera 2/3. Przyczyną ponad 50% zgonów w Polsce jest miażdżycza i jej powikłania. W ostatnim trzydziestolecu trzykrotnie wzrosła śmiertelność z powodu nowotworów. W ostatnich latach obserwujemy niepokojący wzrost chorób psychicznych i nerwic, zatruc metalami ciężkimi, a także przypadków cukrzycy, otyłości, osteoporozy, dny i próchnicy. Średnia wieku życia w Polsce wynosi 73,5 dla kobiet i 66,5 dla mężczyzn. Np. we Francji analogicznie jest to 80,0 i 72,0.

Przed nami dwie możliwości – leczenie lub zapobieganie. Leczenia wiąże się z lawinowo narastającymi kosztami, na które nie tylko Polska, ale żaden kraj na świecie, nie może sobie pozwolić. Profilaktyka jest nie tylko bardziej humanitarna, ale także ekonomiczniejsza. Najlepszą formą prewencji pierwotnej w chorobach cywilizacyjnych jest systematyczne korzystanie z naturalnych biowalorów leczniczych naszych sądeckich uzdrowisk. Oderwanie kuracjusza od stałego, konfliktotwórczego środowiska, zarówno domowego, jak i zawodowego, korzystny wpływ właściwości bioklimatu uzdrowiskowego, strefy ciszy, wartości estetycznych

krajobrazu, diety, terapii ruchem, zabiegów balneologicznych, kuracji pitnej leczniczymi wodami mineralnymi - oto właściwy sposób na eliminowanie czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych.

Małgorzata Butwicka **„Przekształcenia** **własnościowe w sektorze** **lecnictwa uzdrowiskowego”:**

Podstawowym obszarem działalności spółek uzdrowiskowych jest świadczenie usług lecznictwa uzdrowiskowego oraz innych na rzecz kuracjuszy, na terenie miejscowości posiadających status miejscowości uzdrowiskowych. Drugim ważnym aspektem aktywności jest produkcja wyrobów zdrojowych.

W chwili obecnej własnością Skarbu Państwa pozostaje 26 spółek uzdrowiskowych. Wiele z nich dysponuje zabytkową bazą sanatoryjną, która niejednokrotnie wymaga poważnej modernizacji. Konieczne jest podniesienie jakości bazy hotelowej i leczniczej, a także infrastruktury uzdrowiskowej. Właściwą odpowiedzią na niedostatki kapitałowe sektora lecznictwa uzdrowiskowego mogą być przekształcenia własnościowe. Pierwszym krokiem w tym zakresie była dokonana na przełomie 1998 i 1999 r. komercjalizacja przedsię-

biorstw państwowych działających w tym sektorze, w wyniku czego powstały spółki uzdrowiskowe, których jedynym właścicielem pozostaje do tej pory Skarb Państwa. Minister Skarbu, realizując swój ustawowy obowiązek, podjął działania prywatyzacyjne niezwłocznie po przeprowadzeniu procesu komercjalizacji.

Najbardziej zaawansowaną jest prywatyzacja „ZL Uzdrawisko Nałęczów” S.A., gdzie zakończenie procesu spodziewane jest w III kwartale br. W przypadku „Uzdrowiska Krynica-Żegiestów” S.A., „Uzdrowiska Łądek-Długopole” S.A., „Uzdrowiska Połczyn” S.A., „Uzdrowiska Świeradów-Czerniawa” S.A. finalizowane są prace związane z analizami przedprywatyzacyjnymi.

Minister Skarbu, przystępując do prywatyzacji, przyjął następujące cele strategiczne:

- dokapitalizowanie spółek w celu poprawy standardu i konkurencyjności świadczonych usług lecznictwa uzdrowiskowego;
- zabezpieczenie interesów społecznych załóg pracowniczych;
- osiągnięcie określonych przychodów dla budżetu państwa.

Realizację założonych celów zamierza osiągnąć poprzez sprzedaż akcji lub udziałów spółek uzdrowiskowych inwestorom strategicznym lub finansowym, w trybie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

Jarosław A. Handzel „Sytuacja ekonomiczno-finansowa spółek lecznictwa uzdrowiskowego i podmiotów branżowych prowadzących lecznictwo uzdrowiskowe w regionie małopolskim”:

Wprowadzenie z dniem 1 stycznia 1999 r. ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym wpłynęło na zmianę organizacji i funkcjonowania, a co za tym idzie sytuacji ekonomicznej, podmiotów świadczących usługi z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego.

Z punktu widzenia podmiotów sektora uzdrowiskowego najważniejszą konsekwencją wprowadzenia reformy służby zdrowia była zmiana systemu finansowania ochrony zdrowia. Zarządzanie funduszami ochrony zdrowia wyłączono ze struktur administracyjnych państwa, a funkcję płatnika objęły Kasy Chorych. Drugą, również istotną zmianą, jest przekształcenie dotychczasowych przedsiębiorstw państwowych w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa.

W ciągu dwóch lat funkcjonowania reformy ochrony zdrowia nastąpił spadek nakładów na lecznictwo uzdrowiskowe. Kontrakty w 1999 r. zawarto na kwotę stanowiącą 65% wydatków na lecznictwo uzdrowiskowe w 1998 r., a w 2000 r. na kwotę 60% bazowego 1998 r.

Sytuacja finansowa spółek uzdrowiskowych jest bardzo trudna. Wszystkie zakończyły rok 1997 stratą. Wszystkie przeprowadziły restrukturyzację zatrudnienia i dostosowały bazę łóżkową do wymogów świadczeniobiorców. W 2000 r. nastąpił spadek zatrudnienia o 33% w porównaniu do roku poprzedniego, podyktowany zmniejszeniem zapotrzebowania na usługi z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego oraz zaznaczającej się sezonowości świadczonych usług.

Skutkami wprowadzenia reformy zdrowia są:

- spadek nakładów na lecznictwo uzdrowiskowe;
- duża różnorodność standardów kontraktowania i rozliczania usług przez Kasy Chorych;
- konieczność prowadzenia osobnych negocjacji z każdą Kasą Chorych;
- indywidualna polityka w dziedzinie lecznictwa uzdrowiskowego w poszczególnych Kasach;
- obciążenie spółek uzdrowiskowych tzw. niedojazdami;
- zmiana właściciela z Ministra Zdrowia na Ministra Skarbu, co pozbawiło spółki możliwości ubiegania się o środki finansowe przeznaczone na restrukturyzację w ochronie zdrowia.

Teresa Stachowiak „Podstawy prawne poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania wód podziemnych w Polsce”:

Życie bez wody jest niemożliwe i dlatego też ochrona istniejących zasobów jest jednym z podstawowych zadań każdej społeczności. Najcenniejszymi wodami, z uwagi na ich jakość, są podziemne, a przede wszystkim te, których skład chemiczny i własności fizyczne umożliwiają stosowanie w lecznictwie uzdrowiskowym.

Warunki korzystania z wód podziemnych (zwykłych i o właściwościach leczniczych) regulują przepisy ustawy – Prawo wodne z dnia 24 października z 1980 r. Ustawa ta stanowi, że wszystkie wody są własnością państwa, które prowadzi racjonalną gospodarkę zasobami wód powierzchniowych i podziemnych.

Szczególnym rodzajem wód podziemnych są solanki, wody lecznicze i termalne, zaliczone ustawą – Prawo geologiczne i górnicze, z dnia 4 lutego 1994 r., do kopalin pospolitych. Korzystanie z wód podziemnych zaliczonych do kopalin regulują przepisy ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.

Jeśli projekt prac geologicznych zakłada poszukiwanie i rozpoznanie wód zwykłych o zakładanej wydajności ujęcia do 50 m³/h, organem właściwym do zatwierdzenia projek-

tu prac geologicznych jest starosta. Przy poszukiwaniu wód zwykłych i przewidywanej wydajności ujęcia powyżej 50 m³ organem tym jest wojewoda.

Projekt prac geologicznych na poszukiwanie i rozpoznanie wód o właściwościach leczniczych wymaga zatwierdzenia przez Ministra Środowiska, niezależnie od zakładanej wydajności ujęcia. Na poszukiwanie wód leczniczych wymagana jest koncesja.

Przed przystąpieniem do realizacji projektu prac geologicznych konieczne jest opracowanie planu ruchu zakładu górniczego i jego zatwierdzenie przez Właściwy Okręgowy Urząd Górniczy. Wyniki prac geologicznych wraz z ich interpretacją oraz określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu, należy przedstawić w dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne wód podziemnych. Zatwierdzona przez właściwy organ administracji dokumentacja hydrogeologiczna stanowi podstawę do opracowania operatu wodnoprawnego, stanowiącego załącznik do wniosku o wydanie pozwolenia na pobór wód oraz podstawowy dokument wymagany przy ubieganiu się o koncesję na wydobywanie wód leczniczych, solanek i wód termalnych.

Wydobywanie wód leczniczych, termalnych i solanek podlega przepisom prawa geologicznego i górniczego oraz ustawy z dnia 19 listopada 1999

r. i wymaga uzyskania koncesji, której mogą udzielić: Minister Środowiska w odniesieniu do kopalin podstawowych i wojewoda w odniesieniu do kopalin pospolitych.

Wydobywanie wód podziemnych zaliczonych do kopalin może zostać podjęte po spełnieniu następujących wymagań:

- uzyskanie koncesji na wydobywanie;
- zatwierdzenie planu zagospodarowania terenu górniczego;
- zatwierdzenie projektu zagospodarowania złoża kopaliny;
- zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego.

Za pobór wód podziemnych, na podstawie prawa wodnego, pobierana jest opłata za szczególne korzystanie z wód, a za wydobywanie wód podziemnych zaliczonych do kopalin opłata eksploatacyjna. Wydobywanie wód leczniczych wykorzystywanych do zabiegów leczniczych jest zwolnione z opłaty eksploatacyjnej. Koncesja może być cofnięta, ograniczona lub wygaszona przez organ koncesyjny w drodze decyzji.

3 cyklu - Nurtujące tematy

Proces prywatyzacji i komercjalizacji uzdrowiskowych zakładów opieki zdrowotnej (założenia do projektu ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej)

dr Tomasz Wołowicz

Efektom reformy służby zdrowia ma być stworzenie nowych i poprawa istniejących warunków, sprzyjających skutecznemu i właściwemu zarządzaniu w zakładach opieki zdrowotnej. Rzeczywista konkurencja może mieć miejsce wówczas, gdy pojawi się rywalizacja zakładów, należących do różnych właścicieli. W sytuacji dość dużej ilości istniejących zakładów opieki zdrowotnej trudno liczyć na stworzenie, przez przedsiębiorców prywatnych nowych zakładów, bowiem ilość miejsca na rynku jest ograniczona. Z tego względu należy stworzyć możliwości prywatyzacji zakładów już istniejących. Punktem wyjścia i zarazem odniesieniem merytorycznym dla przekształceń własnościowych jest prywatyzacja państwowych przedsiębiorstw.

Wariantami prawnych podstaw prywatyzacji zakładów uzdrowiskowych są:

- 1) odesłanie do przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,
- 2) stworzenie dla zakładów opieki zdrowotnej odrębnych procedur,
- 3) odesłanie do zasad określonych dla przedsiębiorstw państwowych, z uwzględnieniem odrębności zakładów opieki zdrowotnej.

Ministerstwo Zdrowia proponuje przyjąć wariant drugi polegający na przyjęciu odrębnej ustawy dotyczącej zakładów opieki zdrowotnej. Uzasadnieniem wydzielenia regulacji dotyczących ZOZ-ów w osobną ustawę jest znaczna ilość niezbędnych odrębności. Argumentem przemawiającym za odrębnym uregulowaniem zasad prywatyzacji ZOZ-ów jest fakt, że doświadczenia z realizacji ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych zweryfikowały negatywnie wiele zawartych w niej rozwiązań, ale za tym doświadczeniem praktycznym nie poszły zmiany formalne z przyczyn zewnętrznych. Odrębności projektowanej ustawy polegać będą na uwzględnieniu owych doświadczeń. Ustawa z dnia 31 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, dotycząca przekształceń przedsiębiorstw państwowych, będzie funkcjonować (w myśl założeń) krócej niż przepisy dotyczące przekształceń SP ZOZ. Przekształcenia przedsiębiorstw państwowych dobiegają końca, zaś prze-

kształcenia SP ZOZ rozpoczynają się.

Mimo pewnych odrębności zasady prywatyzacji zakładów opieki zdrowotnej muszą być w znacznej mierze wzorowane na ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ustala zasady przekształceń własnościowych państwowych osób prawnych, działających na podstawie ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. Nr 18 poz. 80 ze zm.).

W myśl przepisów ustawy o komercjalizacji (...) możemy wyróżnić:

- przekształcenia typu kapitałowego,
- przekształcenia typu likwidacyjnego.

Najbardziej klasyczną formą przekształcenia typu kapitałowego jest komercjalizacja, czyli przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa z sukcesją większości praw i obowiązków oraz późniejsze udostępnienie akcji w tej spółce osobom trzecim. Przekształcenie kapitałowe może również polegać jedynie na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę (przekształcenie połowiczne) – art. 3 ustawy o komercjalizacji (...).

Komercjalizacja z konwersją wierzycielności to procedura, która znajdowała zastosowanie jedynie w

stosunku do przedsiębiorstw słabych ekonomicznie. Polega ona na zamianie zobowiązań przedsiębiorstwa państwowego na udziały w spółce, powstałej w wyniku jego przekształcenia („spółka wierzycielska”).

Likwidacyjne formy przekształceń polegają na zagospodarowaniu składników majątkowych przedsiębiorstwa poprzez wybór jednej z trzech możliwości:

- 1) wniesienia do spółki - powstaje wówczas spółka z udziałem Skarbu Państwa i innych podmiotów,
- 2) sprzedaży całości przedsiębiorstwa w drodze przetargu publicznego lub w wyniku przeprowadzenia rokowań na podstawie publicznego zaproszenia, zgodnie z treścią art. 48 ust. 1 ustawy o komercjalizacji (...),
- 3) oddania do odpłatnego korzystania (tzw. leasing pracowniczy) - majątek należący do przedsiębiorstwa zostaje wydzierżawiony spółce, utworzonej przez część jego pracowników.

Wśród metod prywatyzacji likwidacyjnej nie następuje już przekształcenie istniejącej osoby prawnej, tak jak to ma miejsce w formach kapitałowych, lecz likwidacja istniejącego podmiotu i zagospodarowanie pozostałego po nim majątku.

Majątkowe uprawnienia do udziału w prywatyzacji dotyczą tylko osób fizycznych, tj. pracowników przekształcanego przedsiębiorstwa oraz

osób traktowanych jak pracownicy przedsiębiorstwa (np. byli pracownicy, emeryci itd.)

Uprawnienia do nieodpłatnego nabycia określonej liczby akcji spółki powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa dotyczą prywatyzacji kapitałowej, następującej po komercjalizacji oraz prywatyzacji likwidacyjnej polegającej na wniesieniu majątku przedsiębiorstwa do spółki (art. 36 i nast., art. 49 ust. 4 ustawy o komercjalizacji (...)).

Nieodpłatne nabywanie akcji nie ma zastosowania w następujących przypadkach:

1. komercjalizacji z konwersją wierzytelności,
2. sprzedaży przedsiębiorstwa (w tej sytuacji uprawnienia indywidualne zastępowane są uprawnieniem zbiorowym),
3. leasingu pracowniczego (Skarb Państwa nie może „oddać” swoich akcji pracownikom, gdyż Skarb Państwa nie staje się akcjonariuszem).

Ministerstwo Zdrowia przygotowując rozwiązania dotyczące zakładów opieki zdrowotnej musi uwzględniać pewne odrębności między ZOZ-ami, a przedsiębiorstwami państwowymi. Nie można więc w sposób mechaniczny adaptować przepisów ustawy o komercjalizacji (...) do prywatyzacji zakładów opieki zdrowotnej.

Poniżej przedstawię rozwiązania zawarte w ustawie o komercjalizacji (...), których nie można stosować do

przekształceń zakładów opieki zdrowotnej, a dotyczących:

1. komercjalizacji w celu innym niż prywatyzacja, bowiem jest to w przypadku zakładów opieki zdrowotnej bezprzedmiotowe,
2. stanów gospodarczych wykluczających komercjalizację (upadłość), gdyż w odniesieniu do zakładów opieki zdrowotnej nie ma to zastosowania,
3. udziału załogi w zarządzaniu spółką,
4. udziału rolników i rybaków w prywatyzacji - rolnicy i rybacy nie są dostawcami SP ZOZ,
5. ograniczeń w wyborze bezpośredniej drogi prywatyzacji, gdyż należy preferować pracowniczą prywatyzację mniejszych zakładów opieki zdrowotnej,
6. obowiązku udziału w spółce pracowniczej co najmniej 20% inwestorów z zewnątrz (spoza załogi) - ze względów jak wyżej, aby preferować prywatyzację pracowniczą.

Odmienne niż ma to miejsce w odniesieniu do przedsiębiorstw uregulowane powinny być kwestie dotyczące m.in.:

1. treści kwestionariusza komercjalizacyjnego,
2. podziału akcji pracowniczych,
3. umownego zarządu.

Projektowana ustawa powinna dotyczyć jedynie w pełni wyodrębnionej formy podmiotu prawa, czyli samo-

dzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Projekt ustawy ma dotyczyć głównie jednostek samorządowych, choć obejmuje również część z kilkudziesięciu zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim są ministrowie właściwi do spraw zdrowia, obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji.

W imieniu właściciela zakład przekształcać powinien za każdym razem podmiot wykonujący funkcję „założyciela” zakładu, a koszty przekształcenia winny obciążać sam zakład.

Na koniec 1999 r. liczba szpitali w kraju wynosiła 715 jednostek. W tym czasie działało 5989 publicznych przychodni i ośrodków zdrowia, a w tym 3260 przychodni i 2601 ośrodków zdrowia jednostek samorządu terytorialnego.

SP ZOZ powinny skorzystać z dwóch trybów przekształceń:

- z prywatyzacji pośredniej, następującej po komercjalizacji,
- z prywatyzacji bezpośredniej.

Komercjalizacja polegać będzie na przekształceniu SP ZOZ w spółkę kapitałową. Spółka ta wstąpi w prawie wszystkie stosunki prawne, których podmiotem był zakład, bez względu na charakter prawny tych stosunków.

Prywatyzacja polegać będzie na:

- zbywaniu akcji lub udziałów spółek powstałych w wyniku komercjalizacji, należących do Skarbu Państwa albo jednostek

samorządu terytorialnego (prywatyzacja pośrednia),

- rozporządzeniu (prywatyzacja bezpośrednia) wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku zakładu na zasadach określonych ustawą przez sprzedaż, wniesienie do spółki lub oddanie do odpłatnego korzystania.

Decyzja o uruchomieniu procesu przekształceń musi należeć do podmiotu pełniącego funkcje właścicielskie (najczęściej do władz samorządowych). Przyznając inicjatywę uruchomienia procesów przekształceniowych także załodze i kierownikom zakładów należy pozostawić decyzję w rękach osób (organów) ponoszących odpowiedzialność za stan infrastruktury społecznej na wyznaczonym obszarze. To rozstrzygnięcie wynika z podstawowego założenia projektowanej ustawy, która ma jedynie wyposażyć jednostki samorządu terytorialnego w niezbędne narzędzia kształtowania sieci placówek, a nie narzucać im jakiegokolwiek działania. Zatem proponowane rozwiązania prawne powinny być narzędziem stawianym przez parlament do dyspozycji samorządu terytorialnego, który decydować ma o sposobie skorzystania z niego.

Prywatyzacji powinien dokonywać organ założycielski, z własnej inicjatywy, na wniosek kierownika zakładu lub na wniosek poparty przez ponad 50% pracowników w głos-

waniu tajnym. Dopiero przy poparciu przez większość zatrudnionych mamy do czynienia z wnioskiem załogi zakładu (zespołu pracowniczego). Konsekwencją przyjętej zasady sukcesji będzie stabilizacja stosunków pracy, z wyjątkiem niewielkiej grupy zatrudnionej na podstawie powołania.

Akty wykonawcze do ustawy powinny określać listę zakładów, utworzonych przez organy administracji rządowej, nie podlegających komercjalizacji lub prywatyzacji, oraz takich, których komercjalizacja i prywatyzacja wymaga zgody ministra zdrowia. Odrębna lista powinna określać listę zakładów nie podlegających prywatyzacji, wykonujących zadania w zakresie obronności i na rzecz Sił Zbrojnych.

W spółkach powstałych w wyniku komercjalizacji zakładów utworzonych przez organy administracji rządowej Skarb Państwa będzie reprezentowany przez ministra Skarbu Państwa, ale w odniesieniu do zakładów ministerstwa spraw wewnętrznych i obrony narodowej należy przewidzieć udział tych ministrów w reprezentowaniu Skarbu Państwa. Reprezentacja właścicielska samorządu terytorialnego jest określona w ustawie z dnia 2 grudnia 1966 r. o gospodarce komunalnej.

Rada nadzorcza spółki powstałej w wyniku komercjalizacji SP ZOZ powinna liczyć od 3 do 5 osób. W tym składzie powinien być przedstawi-

ciel pracowników i osoba wskazana przez organ, który utworzył zakład. Członkowie rad nadzorczych, będący przedstawicielami pracowników powinni być wybierani w wyborach bezpośrednich i głosowaniu tajnym, przy zachowaniu zasady powszechności. Członkowie rad nadzorczych powinni mieć uprawnienia do reprezentacji Skarbu Państwa w radzie nadzorczej spółki, natomiast nie powinni być członkami rady Kasy Chorych, zarządu Kasy Chorych lub jej pracownikami.

Uprawnienia do nieodpłatnego nabywania akcji powinny uzyskać osoby:

- będące w dniu wykreślenia zakładu z rejestru jego pracownikami,
- fizyczne, które w dniu wykreślenia zakładu z rejestru będą stroną cywilnoprawnej umowy o zarządzanie zakładem,
- osoby, które co najmniej dziesięć lat były pracownikami zakładu lub pełniły w nim przez ten czas zawodową służbę wojskową.

Podział akcji pomiędzy uprawnionych powinien opierać się wyłącznie na zróżnicowaniu wynikającym ze stażu pracy. Podział akcji bez żadnych zróżnicowań mógłby budzić kontrowersje. Pozostałe akcje, poza pulą należną uprawnionym pracownikom, powinny być zbywane w trybie przetargowym, ocenianym jako wyjątkowo rzetelny i uczciwy.

Jak już wspomniałem prywatyzacja bezpośrednia powinna przyjąć jedną z trzech form:

- sprzedaży kompleksu majątkowego,
- wniesienia do spółki,
- oddania w leasing.

Nabywcą kompleksu majątkowego może być inna spółka, osoba fizyczna, inna osoba prawna lub spółka osobowa utworzona zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych.

Przepisy normujące prywatyzację bezpośrednią powinny przewidywać mechanizmy zabezpieczające interes majątkowy Skarbu Państwa (jednostek samorządu terytorialnego).

Sprzedaż majątku zakładu powinna odbywać się w trybie przetargu publicznego lub wyjątkowo w formie rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia. Pozornej prywatyzacji tzw. etatyzacji powinien przeciwdziałać przepis nakazujący osobom trzecim objęcie co najmniej 30% akcji w spółce przejmującej mienie ZOZ. W przypadku oddania mienia do odpłatnego korzystania należności powinny być ustalone na podstawie rynkowej wartości tego majątku. Stopa procentowa, przyjmowana do obliczania rat, powinna być ustalana na poziomie niższym od kosztów kredytów komercyjnych. Inne rozwiązanie będzie wadliwe, gdyż nie uwzględni realnej rentowności zakładów. Pozostanie to jednak przywilejem, którego stosowanie należy ograniczyć do spółek o szczególnym składzie osobowym. Proponuje się przyjęcie zasady, że

oddanie majątku zakładu do odpłatnego korzystania może nastąpić tylko na rzecz spółki spełniającej jednocześnie trzy warunki:

1. do spółki przystąpiła ponad połowa ogólnej liczby pracowników zakładu,
2. pracownicy objęli nie mniej niż 20% akcji lub udziałów,
3. kapitał zakładowy spółki jest nie mniejszy niż 20% sumy funduszu założycielskiego i funduszu zakładu.

Jednostki powstałe w wyniku przekształcenia nadal będą świadczyć usługi medyczne, zatem do spółek powstałych w wyniku komercjalizacji oraz podmiotów przejmujących majątek zakładu w wyniku prywatyzacji powinny być więc stosowane przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91 poz. 408 ze zm.). Należy zatem „rozciągnąć” na spółki powstałe w wyniku transformacji SP ZOZ, reguły ustalone ustawą o zakładach opieki zdrowotnej, dotyczące takich spraw jak m.in.:

- obowiązek udzielania świadczeń w stanach zagrożenia życia lub zdrowia,
- wymagania sanitarne i fachowe w odniesieniu do pomieszczeń i urządzeń,
- wymagania dotyczące kwalifikacji zawodowych personelu,
- nadzór administracyjny,
- dokumentacja medyczna, prawa pacjenta,

– czas pracy personelu medycznego.

Proponowaną formą zastosowania przepisów ustawy o ZOZ do podmiotów powstałych w wyniku przekształcenia jest przyjęcie, że kompleks majątkowy SP ZOZ, przejęty przez spółkę powstałą w wyniku komercjalizacji lub przez inny podmiot w prywatyzacji bezpośredniej staje się niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej.

Z obecnym statusem jednostek podanym przekształceniom wiąże się problem, polegający na tym, że stosownie do art. 60 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zobowiązania i należności SP ZOZ po jego likwidacji stają się zobowiązaniami i należnościami Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego!

Oznacza to, że organ, który utworzył zakład odpowiada za długi, które ten zakład zaciągnął. Utrzymanie tego stanu prawnego uniemożliwia uruchomienie procesu przekształceń. Ważne jest więc uchylenie art. 60 ust. 6 ustawy o ZOZ z dniem wejścia w życie omawianej ustawy. Co zrobić z nieuregulowanymi zobowiązaniami Skarbu Państwa (jednostek samorządu terytorialnego)?

Możliwe są dwa warianty postępowania:

1. Pierwszy zmierza do solidarnego przejścia odpowiedzialności za te zobowiązania przez podmiot przejmujący zakład razem ze Skarbem

Państwa (jednostka samorządu). Skarb państwa (jednostka samorządu) uzyska wówczas regres wobec nabywcy i może też w zamian za swoją wierzytelność uzyskać akcje w podwyższonym kapitale spółki.

2. W drugi wierzyciel spółki powstałej w wyniku komercjalizacji zakładu może żądać od Skarbu Państwa, albo jednostki samorządu terytorialnego spełnienia zobowiązania zakładu powstałego przed dniem wejścia w życie ustawy tylko w przypadku otwarcia likwidacji, układu lub ogłoszenia upadłości spółki, kupującego lub przejmującego.

Artykuł powstał w oparciu o materiały ministerstwa zdrowia.

**Zasady i formy udzielania
pomocy publicznej Zakładom
Opieki Zdrowotnej i innym
przedsiębiorstwom
turystycznym w świetle
ustawy o warunkach
dopuszczalności i
nadzorowaniu pomocy
publicznej dla
przedsiębiorców.**

*dr Tomasz Wołowicz – Urząd Gminy
Uzdrowskiej w Krynicy*

Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137 poz. 926 ze zm.) do dnia 1 stycznia 2001 uprawniały organy podatkowe do udzielania w indywidualnych sprawach (na wniosek podatnika) ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w przypadku występowania trudności finansowych podatników. Możliwość zastosowania ulg dotyczyła wszystkich podatników oraz wszystkich podatków. Zasadą zawartą w Ordynacji podatkowej było, że wszystkie ulgi w spłacie - w tym zaniechanie poboru podatku, czy umorzenie zaległości podatkowej mogły nastąpić wyłącznie na wniosek podatnika, płatnika lub inkasenta. Decyzje wydawane w oparciu o Ordynację podatkową mają charakter uznaniowy, co oznacza, że organ

podatkowy może ulgę przyznać, ale nie ma takiego obowiązku.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami podatkowymi do dnia 1 stycznia 2001 r. istniały następujące preferencje podatkowe:

- 1) zaniechanie w całości lub części (art. 22 Ordynacji):
  - ustalania zobowiązań podatkowych;
  - poboru podatków.
- 2) zwolnienie płatnika z obowiązku pobrania podatku lub zaliczek na podatek (art. 22 Ordynacji).
- 3) odroczenie terminu płatności podatku (art. 48 Ordynacji).
- 4) rozkładanie na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej podatnika, płatnika lub inkasenta (art. 48 Ordynacji).
- 5) odroczenie innych terminów przewidzianych w przepisach podatkowych (np. termin złożenia deklaracji, zeznania – art. 48 Ordynacji).
- 6) umorzenie zaległości podatkowych lub odsetek (art. 67 Ordynacji).

Po upływie terminu płatności podatku wniosek podatnika o zaniechanie poboru podatku był traktowany jako wniosek o umorzenie zaległości podatkowej. Zaniechanie ustalania zobowiązań podatkowych przez Ministra Finansów, bądź organy podatkowe odnosić się mogło do tych kategorii podatników, w których zobowiązanie podatkowe powstawało w drodze wydania i doręczenia de-

czyż ustalającej wysokość tego zobowiązania. Zaniechanie ustalania zobowiązań łączyło się z zaniechaniem poboru podatku. Ta droga konstrukcji prawa podatkowego dotyczyła zobowiązań podatkowych, które wprawdzie już powstały, ale nie minął jeszcze termin ich płatności.

Zaniechanie poboru podatku możliwe było wyłącznie w odniesieniu do podatników, w stosunku do których nie upłynął termin płatności. Jeżeli termin ten upłynął powstawała zaległość podatkowa. W konsekwencji wniosek podatnika o zaniechanie poboru zaległości podatkowej był rozpatrywany jako wniosek o umorzenie zaległości podatkowej.

Ordynacja podatkowa dopuszczała również odraczanie terminów podatkowych. Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 48 organy podatkowe mogły odraczać terminy podatkowe tj. terminy założenia deklaracji, zeznania, sprawozdania itp. - ze względu na ważny interes podatnika i na jego wniosek.

Organy podatkowe miały również uprawnienia do udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych ustalanych w decyzji lub wynikających bezpośrednio z przepisów prawa - bez ograniczenia kwoty i okresu spłaty. Odroczenie terminu płatności podatku i rozłożenie płatności podatku lub zaległości podatkowej na raty to formy ulg stosowane zazwyczaj w celu umożliwienia podatnikom znajdującym się w trudnej sytuacji finan-

sowej spłaty zaległości. Ulgi te miały charakter uznaniowy i zakres ich stosowania zależał od oceny przez organ podatkowy zebranego w toku postępowania podatkowego materiału dowodowego, obrazującego sytuację finansową podatnika.

Ordynacja podatkowa w dotychczas obowiązującej formie przewidywała w art. 67 możliwość umorzenia zaległości podatkowej w całości lub w części lub odsetek za zwłokę, w sytuacji uzasadnionej ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym. Umorzenie mogło nastąpić wyłącznie na wniosek podatnika, po przeprowadzeniu postępowania i ocenie sytuacji wnioskującego. Organ podatkowy wydając decyzję brał pod uwagę jedynie ocenę sytuacji materialnej i ekonomicznej podatnika, badał dostarczone materiały dowodowe.

Jakie zmiany nastąpiły od dnia 1 stycznia 2001 r., i jaki mają wpływ na funkcjonowanie Zakładów Opieki Zdrowotnej i innych podmiotów prowadzących działalność w uzdrowisku?

W zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych istnieje szereg zmian w spłacie zobowiązań podatkowych, wprowadzonych art. 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o dopłacie

do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, ustawy - Ordynacja podatkowa, ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych - w związku z dostosowywaniem do prawa Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 122, poz. 1315).

Wprowadzone zmiany polegają między innymi na tym, że została zlikwidowana ulga w postaci zaniechania poboru podatku w drodze decyzji indywidualnych organów podatkowych - zgodnie z nowym brzmieniem art. 22 Ordynacji podatkowej. W obecnie obowiązującym systemie prawnym zaniechanie poboru podatku może być dokonywane jedynie w formie rozporządzenia Ministra Finansów, który w przypadkach uzasadnionych interesem podatników może:

1. zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie,
2. zwolnić określone grupy płatników z obowiązku pobierania podatków i zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacenia podatków i wynikających z tego zwolnienia obowiązków informacyjnych podatników, chyba że podatnik jest

obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

Natomiast:

1. umorzenie zaległości podatkowych lub odsetek za zwłokę na wnioszek podatnika,
2. odraczanie terminu płatności podatku i rozkładanie na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę,
3. zaniechanie poboru podatku w trybie określonym w § 1 pkt 1 tj. w formie rozporządzenia Ministra Finansów.

- **może nastąpić jedynie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców** (Dz. U. Nr 60 poz. 704) – dodany art. 67 §1a Ordynacji podatkowej. Zgodnie z art. 4 pkt 1 lit. e ustawy o warunkach (...) ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych są jedną z form pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

Za przedsiębiorców publicznych w myśl ustawy uważa się:

1. przedsiębiorcę w rozumieniu art. 3 ust. 2-3 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101 poz. 1178) - zwanego przedsiębiorcą prywatnym,
2. przedsiębiorcę publicznego tj.

- przedsiębiorstwo państwowe, jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, przedsiębiorstwo komunalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9 poz. 43 ze zm.), jednoosobową spółkę jednostek samorządu terytorialnego,
- spółkę akcyjną albo spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub przedsiębiorcy, o których mowa wyżej, są podmiotami dominującymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118 poz. 754 ze zm.)
- innego przedsiębiorcę z udziałem mienia państwowego lub mienia jednostek samorządu terytorialnego.

Zatem wszystkie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą (w tym zakłady opieki zdrowotnej) - są w rozumieniu ustawy przedsiębiorcami bądź prywatnymi, bądź publicznymi, podlegającymi specyficznym regulacjom w zakresie możliwości udzielenia im pomocy publicznej.

Zatem organy podatkowe przy wydawaniu w trybie art. 48 § 1 pkt. 1 i

2 oraz art. 67 § 1 Ordynacji podatkowej decyzji w sprawie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz umorzenia zaległości podatkowych na wniosek podatnika, zobowiązane są do uwzględniania nie tylko procedur określonych w przepisach Ordynacji podatkowej, ale również procedur wynikających z przepisów ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Wydawane decyzje, udzielające pomocy publicznej, muszą spełniać kryteria określone w przedmiotowej ustawie. W związku z tym organy podatkowe są zobowiązane do:

- żądania od przedsiębiorców ubiegających się o ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych przełożenia wraz z wnioskiem o udzielenie ulgi informacji dotyczącej wszelkich form pomocy udzielonej im w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających dzień złożenia wniosku.
- weryfikowania rzetelności złożonych informacji.
- występowania przed wydaniem decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konsumentów, jeżeli wartość tej pomocy łącznie z pomocą udzieloną w okresie 3 kolejnych lat poprzedzających wniosek przekracza kwotę 1 mln euro.
- badania skuteczności i efektywności udzielonej pomocy.
- przekazywania Ministrowi Finansów kwartalnych i rocznych spra-

wozdań dotyczących udzielonej pomocy, zawierające w szczególności informacje o rodzajach, formach, wielkości udzielonej pomocy i jej przeznaczeniu.

- przekazywania na wniosek Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministra Finansów oraz Ministra Gospodarki doraźnych informacji o pomocy udzielonej przedsiębiorcom.
- wydawania decyzji nakazujących zwrot uzyskanej pomocy w całości lub w części w razie stwierdzenia, że pomoc jest wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem.

W myśl art. 4 ustawy o warunkach (...) za pomoc publiczną rozumieć należy przysporzenie, bezpośrednio lub pośrednio, przez organy udzielające pomocy korzyści finansowych określonym przedsiębiorcom, w następstwie którego uprzywilejowuje się ich w stosunku do konkurentów, przede wszystkim w drodze dokonywania na rzecz, lub za tych przedsiębiorców, wydatków ze środków publicznych lub pomniejszenia świadczeń należnych od nich na rzecz sektora finansów publicznych na podstawie odrębnych ustaw lub innego tytułu prawnego, w szczególności w formie:

- a) dotacji lub ulg podatkowych,
- b) dokapitalizowania przedsiębiorców w sytuacjach lub na warunkach odbiegających od normalnych praktyk inwestycyjnych,

jakie stosują prywatni inwestorzy w gospodarce rynkowej,

- c) pożyczek lub kredytów udzielanych przedsiębiorcom na warunkach korzystniejszych od oferowanych im na rynku,
- d) poręczeń lub gwarancji udzielanych za zobowiązania przedsiębiorców na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku,
- e) zaniechania ustalania zobowiązania podatkowego lub poboru podatku, odroczenia, rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej oraz umorzenia zaległości podatkowej,
- f) umarzania, odraczania lub rozkładania na raty innych, należnych od przedsiębiorcy świadczeń pieniężnych, stanowiących środki publiczne w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.),
- g) zbycia lub oddania do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków - na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Organy udzielające pomocy są zobligowane przez art. 10 ustawy o warunkach (...) do opracowania programów udzielania pomocy, które winny zawierać:

1. cel udzielania pomocy, a w

przypadku wielkości celów określenie:

- **ich wewnętrznej zgodności oraz przyjętych priorytetów,**
  - **reguł na podstawie których wskazuje się cele, z których realizacją zrezygnowano lub których realizację ograniczono dla osiągnięcia celów wybranych ostatecznie, a które posłużą przy ocenie alternatywnych kosztów udzielenia pomocy.**
2. **analizę możliwości udzielania pomocy w oparciu o prawdopodobne warunki realizacji programu oraz ich ocenę w oparciu o przyjęte kryteria, w szczególności z punktu widzenia ich skuteczności, efektywności oraz czasu realizacji,**
  3. **sposób monitorowania efektów udzielonej pomocy,**
  4. **sposób dokonywania oceny udzielonej pomocy oraz uwzględniania jej wyniku w toku dalszych działań,**
  5. **ocenę zgodności programu z innymi opracowanymi lub wdrażanymi programami.**

We wniosku o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorca powinien uzasadnić żądanie udzielania ulgi zgodnie z kryteriami określonymi w art. 48 i/lub 67 Ordynacji podatkowej. Przedsiębiorca musi również przekazać infor-

mację o wielkości udzielonej mu (w okresie 3 lat przed złożeniem wniosku) pomocy publicznej. W przypadku nie udzielania tych informacji lub przekazanie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym lub po upływie wyznaczonego terminu, przedsiębiorca podlega karze grzywny (art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o warunkach (...)). Organ podatkowy wydaje decyzję odmawiającą ulgi na podstawie art. 48 § 1 pkt. 1 lub 2, art. 67 § 1 Ordynacji podatkowej. Organ udzielający pomocy stosuje w toku analizy wniosku przedsiębiorcy przepisy działu IV Ordynacji - normujące postępowanie podatkowe.

Zatem organ podatkowy zbiera wnikliwie całość materiału dowodowego, w celu stwierdzenia przesłanek do udzielenia ulgi tj. warunków materialnych, ekonomicznych i społecznych podatnika, z uwzględnieniem sytuacji, gdy nie udzielenie ulgi mogłoby przyczynić się do zagrożenia egzystencji podatnika.

Weryfikacji informacji zawartych we wniosku odnośnie wielkości dotychczas udzielonej pomocy oraz jej celów organ może dokonać po uzyskaniu informacji od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Organ podatkowy musi sprawdzić, czy spełniony jest warunek art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o warunkach (...), tzn. czy wartość pomocy udzielonej w ciągu trzech kolejnych lat poprzedzających dzień udzielenia ulgi, wraz

z ulgą objętą wnioskiem przekroczy kwotę 100.000 euro.

Mogą zatem wystąpić następujące sytuacje:

1. Łączna kwota pomocy nie przekracza 100.000 euro, wówczas udzielanie pomocy (ulgi) nie odbywa się na warunkach określonych w ustawie o warunkach (...). Organ podatkowy jest zobligowany w terminie 30 dni po upływie kwartału i 60 dni po upływie roku kalendarzowego do przedkładania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministrowi Finansów i Ministrowi Gospodarki szczegółowych sprawozdań dotyczących udzielonej pomocy, zgodnie z treścią art. 35 ust. 2 ustawy o warunkach (...).

2. Łączna kwota pomocy zawiera się w przedziale 100.000 euro – 1.000.000 euro, wówczas organ podatkowy udzielający ulgi powinien sprawdzić czy na przedsiębiorcy nie ciąży obowiązek zwrotu kwoty równowartości pomocy wraz z odsetkami (co uniemożliwia ponowne udzielenie pomocy przez ten organ) - art. 34 ust. 2 ustawy o warunkach (...). Organ podatkowy ma również obowiązek opracowania programu udzielanej pomocy w trybie określonym w art. 10 ust. 1 ustawy o warunkach (...). Ponadto w terminie 30 dni organ podatkowy jest zobligowany do przedkładania Prezesowi

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministrowi Finansów i Ministrowi Gospodarki szczegółowych sprawozdań dotyczących udzielonej pomocy, zgodnie z treścią art. 35 ust. 2 ustawy o warunkach (...).

3. Łączna kwota pomocy przekracza 1.000.000 euro, wówczas organ podatkowy powinien sprawdzić, czy na tym przedsiębiorcy nie ciąży obowiązek zwrotu kwoty równowartości pomocy wraz z odsetkami (co uniemożliwia ponowne udzielenie pomocy przez organ podatkowy) - art. 34 ust. 2 ustawy. Organ podatkowy ma obowiązek opracowania programu udzielania pomocy, jak również zobowiązany jest do wystąpienia do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii do załączonego projektu decyzji w sprawie ulgi, w zakresie zgodności udzielonej pomocy z ustawą o warunkach (...) - art. 25 ust.

1. Ponadto organ podatkowy jest zobligowany w terminie 30 dni do przedkładania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministrowi Finansów i Ministrowi Gospodarki szczegółowych sprawozdań dotyczących udzielonej pomocy, zgodnie z treścią art. 35 ust. 2 ustawy o warunkach (...).

Organ podatkowy bada skuteczność udzielonej pomocy oraz jej efek-

tywność, zgodnie z wymogami art. 35 ust. 1 ustawy o warunkach (...). Zasady monitorowania efektów udzielonej pomocy powinny wynikać z programu udzielania pomocy - art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy o warunkach (...). W sytuacji gdy organ podatkowy stwierdzi, iż udzielona pomoc jest wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem określonym w opracowanym programie pomocy, wydaje decyzję nakazującą zwrot całości lub części kwoty stanowiącej równowartość uzyskanej pomocy, zgodnie z treścią art. 33 ust. 1 ustawy o warunkach (...).

Termin zwrotu pomocy publicznej (ulgi) wynosi 3 miesiące od dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie zwrotu uzyskanej pomocy. Odsetki zaś liczone są od następnego dnia po terminie zwrotu kwoty pomocy - art. 32 ust. 4 w związku z art. 33 ust. 12 ustawy o warunkach (...).

Wartość (kwota) udzielonej pomocy (ulgi) wraz z odsetkami podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Tytuł wykonawczy wystawia organ podatkowy, który wydał decyzję w postępowaniu pierwszoinstancyjnym w sprawie udzielenia ulgi, a następnie wydał decyzję dotyczącą zwrotu udzielonej pomocy - art. 34 ust. 1 ustawy o warunkach (...).

W myśl zaś art. 35 ust. 1 U DPP organy udzielające pomocy są zob-

wiązane do badania jej skuteczności oraz efektywności. W przypadku stwierdzenia przez organ nadzorujący, że pomoc jest wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem, zwraca się on do organu, który udzielił pomocy o wydanie decyzji, nakazującej zwrot w całości lub części uzyskanej pomocy. Kwota stanowiąca zwrot pomocy wraz z odsetkami podlega przymusowej egzekucji administracyjnej w świetle przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Do czasu zwrotu kwoty pomocy publicznej z odsetkami, przedsiębiorcy zobowiązani do jej zwrotu, nie może zostać ponownie udzielona.

Na podmiocie ubiegającym się o pomoc publiczną **ciąży obowiązek** przeliczenia kwoty udzielonej pomocy na złotówki, stosując przeliczniki i wzory, określone w następujących aktach wykonawczych – Rozporządzeniach Rady Ministrów, opublikowanych w Dzienniku Ustaw Nr 28 Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 kwietnia 2001 r.:

1. z dnia 16 stycznia 2001 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków informacyjnych, będących podstawą sporządzania sprawozdań dotyczących udzielonej pomocy i informacji o zaległościach w regulowaniu należności i zobowiązań przedsiębiorców wobec Skarbu Państwa,
2. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie udzielenia pomocy publicznej

3. w sektorze górnictwa węgla,
3. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w sektorze budownictwa okrętowego,
4. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie udzielenia pomocy publicznej w sektorze motoryzacyjnym,
5. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie pomocy regionalnej dla przedsiębiorców,
6. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie określenia przypadków, w których dofinansowanie przedsiębiorców publicznych uznane będzie za pomoc,
7. z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie sposobu przeliczania pomocy publicznej udzielanej w różnych formach na równą wartość jej dotacji,
8. z dnia 27 lutego 2001 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w sektorze włókien syntetycznych,
9. z dnia 27 lutego 2001 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu informacji przedkładanych organowi nadzorującemu w celu wydania opinii o udzielonej pomocy.

Aby zapewnić porównywalność wartości pomocy publicznej, udzielanej w różnych formach, należy przeliczyć ją na kwotę, którą otrzymałby przedsiębiorca, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji.

Organem nadzorującym zasady i warunki udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców jest Urząd

Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorcy korzystający z pomocy publicznej zobowiązani są do udzielenia, na żądanie organu nadzorującego informacji dotyczących otrzymanej pomocy w zakresie i terminie wskazanym w żądaniu. Organ nadzorujący pomoc publiczną prowadzi rejestr udzielanej pomocy i opracowuje roczne sprawozdanie z udzielonej pomocy w Polsce.

Przedstawione rozwiązania prawne niewątpliwie utrudniają możliwość udzielania ulg podatkowych przedsiębiorcom i dotyczą wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gmin uzdrowiskowych. Przedstawione rozwiązania ograniczają samodzielność finansową gmin, gdyż obecnie organy podatkowe nie mogą już udzielać pomocy w formie decyzji uznaniowych wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Naganny jest fakt wydania aktów wykonawczych 4 kwietnia 2001 r., a więc cztery miesiące od daty obowiązywania ustawy. Przepisy ustawy o warunkach (...) niewątpliwie miały przyczynić się do likwidacji uznaniowości udzielania ulg, ograniczyć ewentualne nadużycia, a w rzeczywistości postawiły przed przedsiębiorcami ubiegającymi się o ulgi wysokie wymagania pod względem umiejętności korzystania z przepisów wykonawczych. Już pobieżna analiza występujących tam norm, przeliczników, itd. czyni niezwykle trudnym proces obliczenia sumy pomocy pu-

blicznej uzyskanej przez przedsiębiorcę w okresie trzech ostatnich lat. Wymagać to będzie zwiększenia kosztów funkcjonowania podmiotów gospodarczych, gdyż często niezbędne może okazać się zlecenie dokonania przeliczenia form pomocy publicznej biurom rachunkowym, bądź zatrudnienie dodatkowego pracownika, który będzie zajmował się wyłącznie obliczaniem kwot pomocy publicznej.

Ponadto wydłużył się sam proces postępowania podatkowego, co jest szczególnie niebezpieczne dla podmiotów potrzebujących natychmiastowego wsparcia ze strony organu podatkowego. Omawiana ustawa nie tylko komplikuje i utrudnia udzielanie pomocy przedsiębiorcom przez organy podatkowe, ale jest również kolejnym przykładem centralizacji finansów publicznych i ograniczania kompetencji organów podatkowych.

Materiały pomocnicze:

Wołowicz T.: „Zasady udzielania pomocy publicznej Zakładom Opieki Zdrowotnej od 1 stycznia 2001 roku”, Antidotum zarządzanie w opiece zdrowotnej, miesięcznik menadżerów opieki zdrowotnej nr 5/2001, s.45-51.

Pismo Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Departament Pomocy Publicznej z dnia 16 stycznia 2001 r., sygn. DDO-061/13(2)2001/PP.

Pismo Ministerstwa Finansów, Departament Finansów Gospodarki Na-

rodowej z dnia 25 stycznia 2001 r., sygn. GN-8/KK/7/2001.

Pismo Ministerstwa Finansów, sygn. SP 1/S-861-161-270/2001 z 12 marca 2001 r.

Nowoczesne Sanatoria

W bieżącym numerze staramy się Państwu przybliżyć gminę uzdrowską Szczawnica, której nieprzeciętne walory przyrodnicze, krajobrazowe, unikatowy mikroklimat, liczne źródła wód mineralnych, warunki naturalne oraz stworzona infrastruktura czynią zeń doskonały ośrodek zdrowia, aktywnego wypoczynku, a także sportów letnich i zimowych. Takie atrakcje jak: kolejka krzesiolkowa na górę Palenicę (722 m n. p. m.), wyciągi narciarskie i trasy zjazdowe na sztucznie dosnieżanych stokach, rynnna snowboardowa, przepiękne i malownicze szlaki górskie zachęcające do turystyki pieszej i rowerowej (niektóre szlaki prowadzą na pobliską Słowację), zjeżdźalnia grawitacyjna na szczycie Palenicy, kryty basen, kort tenisowy, stadnina koni, idealne warunki do uprawiania kajakarstwa, a przy tym liczne wypożyczalnie sprzętu sportowego oraz kultura i historia górali pienińskich czynią ze Szczawnicy kurort, w którym można spędzić niezapomniany urlop i wrócić do domu odmłodzonym i zregenerowanym.

Gdzie zamieszkać jadąc do Szczawnicy?

Uzdrowisko oferuje liczne miejsca noclegowe o zróżnicowanym cenniku i kategorii. Można zamieszkać w sanatoriach, które oprócz noclegów i wyżywienia oferują zabiegi lecznicze i inne dodatkowe atrakcje. Turystom, którzy zdecydowali się być bliżej natury Szczawnica proponuje schroniska górskie (Bereśnik - przy żółtym szlaku na Dzwonkówkę, Durbaszka - w Małych Pieninach pod szczytem Durbaszki, Orlica - przy ul. Pienińskiej, Przehyba - w paśmie Radziejowej, pod szczytem Przehyby) oraz pola namiotowe („U Ewy” - Nad Grajcarciem, „Wanda”, przy ul. Głównej i pole namiotowe przy ul. Pienińskiej).

Różny standard i ceny oferują pensjonaty, hotele i domy wczasowe. Można również skorzystać z kwater prywatnych, które podobnie jak inne miejsca rezerwuje się przez biura podróży w Szczawnicy.

Specjalnie dla Państwa przeprowadziliśmy sondę, która miała na celu wyeksponowanie dwóch nowoczesnych obiektów, do których chcemy teraz Państwa zaprosić, zachęcając równocześnie do zaplanowania kolejnego urlopu właśnie w Szczawnicy.

Nawigator

Dom Profilaktyczno-Wypoczynkowy

Podajemy kontakt:
Warta Nawigator Sp. z o. o.
34 – 460 Szczawnica
ul. Zdrojowa 28,
tel. (01033 18) 262-23-46
fax. (01033 18) 262-22-71,
e-mail:
nawigator@podhale.com.pl
www.nawigator.podhale.com.pl

„Nawigator“ serdecznie zaprasza Gości oferując dobre warunki pobytu, wypoczynku i relaksu. Wyraża gotowość zorganizowania wczasów rodzinnych, pobytów weekendowych, kongresów, konferencji, spotkań handlowych oraz obozów sportowych.

Do dyspozycji Gości budynek oddaje:

- czteropiętrowy hotel z windą, w centrum zdrojowym Szczawnicy,
- 130 miejsc hotelowych w pokojach 1, 2, 3 osobowych

Wszystkie pokoje wyposażone są w łazienki, TV, radio, telefon, lodówkę, czajnik bezprzewodowy,

pokoje 2 osobowe z balkonami, apartamenty 2 pokojowe z balkonami i wyżej wymienionym wyposażeniem.

Oferta gastronomiczna obejmuje:

- jadalnię na 100 miejsc i tradycyj-

na polską kuchnię w najlepszym wydaniu,

- barek kawowy poleca natomiast szeroką gamę napojów alkoholowych i bezalkoholowych.

Ponadto budynek oferuje:

- stół bilardowy,
- parking nie strzeżony przy budynku,
- Istnieje możliwość korzystania z całorocznego krytego basenu, sauny, solarium, sali odnowy biologicznej, lecznictwa uzdrowiskowego z bazą zabiegową, pijalni wód mineralnych – odległych o około 50 m od budynku.
- Uwzględniając życzenia Gości dyrekcja i personel wspólnie z biurami podróży organizuje wycieczki autokarowe, spacery i wycieczki piesze po okolicy, ogniska z pieczeniem kiełbasek przy dźwiękach kapeli góralskiej, a w okresie zimowym kuligi z pochodniami.

Poza elementami, które zaprezentował nasz budynek, pragniemy dodać jeszcze kilka zdań charakterystyki dotyczącej całego miasta i otaczającego regionu, gdyż dopiero całość, uwzględniająca wszystkie szczegóły, sprawia, że przyjazd i zakwaterowanie u nas nabiera sensu, atrakcyjności i blasku. Uzdrowisko tworzy przepiękny i atrakcyjny ośrodek wypoczynkowo-rehabilitacyjno-sportowy, każdy może znaleźć tutaj coś dla siebie. Zapewniamy, że nie

będziecie Państwo żałować decyzji spędzenia urlopu w Szczawnicy. Przekonajcie się sami. Zapraszamy!!!

Położenie obiektu w centrum uzdrowiska pozwala na bardzo dogodnie zaplanowanie wycieczek i spacerów, a w sezonie zimowym na szybkie dotarcie do wyciągów narciarskich. Kolej linowa na górę „Palenica” (w odległości 500 m) dostarczy w sezonie letnim niezapomnianych wrażeń w trakcie przejazdu oraz umożliwi dotarcie w ciągu kilkunastu minut w miejsca uznane za najpiękniejsze w Europie, gdzie wykonana została „rynna grawitacyjna” umożliwiająca wspaniałą zabawę, nie tylko dzieciom. W sezonie zimowym stoki o różnym stopniu trudności zapraszają do szusowania. Dzięki sztucznej naśnieżaniu sezon narciarski trwa w Szczawnicy przez około 4 miesiące. Dla wielbicieli jazdy na snowboardzie na Palenicy została wykonana specjalna rynna do uprawiania tej dyscypliny sportu. Jedną z największych atrakcji miasta jest pieszo-rowerowe przejście graniczne polsko-słowackie, pozwalające dotrzeć do Czerwonego Klasztoru. Trasa biegnie wzdłuż Przełomu rzeki Dunajec w Pienińskim Parku Narodowym, gdzie nad spienionym nurtem wznoszą się pionowo ściany skalne, a rzeką spływają tratwy z turystami. W drodze powrotnej, przy kuflu słowackiego piwa, można posłuchać góralskich

przyśpiewek w „Chacie pienińskiej” we wsi Leśnica. Bliskość zalewu „Czorsztyn”, zwanego „Morzem Pienin”, umożliwi wspaniałe rejsy statkiem spacerowym oraz zwiedzenie leżących na brzegach zamków w Niedzicy i Czorsztynie.

Na terenie miasta:

- stadnina koni oferuje usługi hipoterapii, jazdy konnej, skjoringu,
- znajdują się liczne wypożyczalnie sprzętu narciarskiego, rowerów, kajaków.

Zainteresowanych naszą ofertą prosimy o kontakt w celu uściślenia warunków współpracy.

Na koniec pragniemy dodać, że nasz Ośrodek przez okres długoletniej pracy wyspecjalizował się w zaspokajaniu najwybredniejszych gustów i chętnie przyjmie na siebie obowiązek dostarczenia Państwu niezapomnianych wrażeń z pobytu u nas.

Górniki

Sanatorium Uzdrawiskowe

Drugim wybranym przez nas budynkiem, w którym warto według nas spędzić czas urlopu, weekend lub pobyt sanatoryjny jest „GÓRNIK” – Sanatorium Uzdrawiskowe.

Oto kontakt:

„Górniki”, ul. Zdrojowa 4, 34 – 460 Szczawnica

tel. (01033 18) 26 224 11 lub (01033 18) 26 222 79.

„Górniki” zaprasza do korzystania z szerokiej oferty usług: wczasów, turnusów sanatoryjnych, pobytów leczniczych dla dorosłych i dla dzieci, zjazdów oraz konferencji.

Sanatorium Uzdrawiskowe „Górniki” usytuowane jest w centrum Szczawnicy, przy ul. Zdrojowej, a jednocześnie z dala od ruchu samochodowego.

Składa się z trzech pawilonów. W środku stoi największy – „Górniki”, mieszczący około 90 miejsc, w bezpośrednim sąsiedztwie „Adria” i „Gwarek” - budynki przygotowane na 50 osób każdy, które niedawno przeszły kapitalny remont.

W pokojach jest pełny i nowoczesny węzeł sanitarny, telefon, TV sat., lodówka

Każdy budynek posiada kameralną salkę jadalnianą z drink barem.

Pokoje w pawilonie „Górniki” posia-

dają pełny węzeł sanitarny i balkony. Ponadto wyposażone są w radio i czajnik elektryczny.

Profil leczniczy

Obecnie „Górnik” specjalizuje się m. in. w leczeniu dzieci w wieku od 3 do 6 lat ze schorzeniami dróg oddechowych.

Ten profil leczniczy oferowany jest również dorosłym. Do „Górnika” przyjeżdżają więc chorzy z nieżytami krtani i tchawicy, z astmą oskrzelową, pylicą płuc, a oprócz tego ze schorzeniami reumatycznymi i zespołami bólowymi kręgosłupa.

Szczególnym atutem sanatorium jest wysokokwalifikowana i doskonała opieka lekarska 3 lekarzy i całodobowa pomoc pielęgniarska.

Gabinety zabiegowe, z których mogą korzystać zarówno mieszkający w sanatorium, jak i turyści i wczasowicze zakwaterowani w innych miejscach, proponują szeroką i nowoczesną, idącą z duchem czasu i postępu medycznego ofertę, w skład której wchodzi:

- światłolecznictwo
- ciepłolecznictwo
- elektrolecznictwo
- inhalacje
- leczenie polem magnetycznym
- laseroterapia
- masaż
- kinezyterapia

W ciągu ostatnich pięciu lat w budynkach i na terenie całego ośrodka zostały dokonane liczne remonty i modernizacje, które miały na celu podniesienie standardu. Powstał nowy mini plac zabaw dla dzieci.

Dyrekcja „Górnika” planuje w najbliższym czasie dokonać jeszcze unowocześnienia sali kinowo-teatralnej i dostosowania jej do potrzeb organizacyjnych imprez typu zjazdy, sympozja, kursokonferencje.

Stale myśli również o upiększaniu terenu wokół budynków i dostosowaniu ich do standardów europejskich.

W końcowej fazie przygotowań jest również zadaszony miejsce, w którym Goście będą mogli mile spędzać czas przy grillu.

Dlaczego Szczawnica jest atrakcyjna dla każdego?

Czy do Szczawnicy warto przyjechać dla podreperowania zdrowia lub profilaktycznie, aby o nie zadbać, czy też powodem tym są przepiękne pienińskie krajobrazy, unikatowy Przełom Dunajca, czy też powietrze i wody mineralne, a może tradycyjne polskie potrawy przyrządzane w regionalnym stylu lub po prostu fascynująca kultura górali pienińskich, ich gościnność i otwartość... trudno jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie.

Każdy preferuje inny model spędzania urlopu, wolnego weekendu.

Jeden widzi przyjemność w przemierzaniu górskich szlaków i zdobywaniu kolejnych szczytów, aby wieczorem odpocząć w schronisku górskim, z dala od cywilizacji. Są tacy, którym zależy na odpowiednio dobranych zabiegach leczniczych i kuracji wodami mineralnymi. Rodziny z małymi dziećmi szukają atrakcji, dzięki którym będą mogli zająć ciekawie swój czas i jednocześnie zobaczyć coś interesującego i przeżyć fascynującą przygodę. Znajdą się i tacy, którzy zimą cały dzień chcieliby spędzić szusując na odpowiednio przygotowanym stoku narciarskim, a latem popływać kajakami lub przemierzyć góry na rowerze. Wielu pragnęłoby połączyć wszystkie te elementy w odpowiednich proporcjach i spróbować zająć się rzeczami, których nigdy wcześniej w życiu nie robili.

Jedno jest pewne – Szczawnica odpowiada na wszystkie wyżej wymienione oczekiwania i prawdopodobnie na jeszcze inne, większe i bardziej wyrafinowane. Trudno jednak przekonać do atrakcyjności miejsca kilkoma zdaniem i zdjęciami, gdyż atmosferę tego urokliwego kurortu można poczuć dopiero tam. Zatem – zapraszamy do Szczawnicy – o każdej porze roku.

EZU

Statut

Sygnatariusze, związki uzdrowisk z poszczególnych krajów oraz Fédération Internationale du Thermalisme et du Climatisme (FEMTEC) z siedzibą w Paryżu, powołują międzynarodowe stowarzyszenie realizujące cele naukowe i użyteczności publicznej zgodnie z prawem belgijskim z 25.10.1919 r., ostatnio zmienionym ustawą z 6.12.1954 r.

CEL. NAZWA. SIEDZIBA

§1

Cel

Celem Europejskiego Związku Uzdrowisk jest wolne od jakiegokolwiek zamiaru uzyskiwania zysków wspieranie uzdrowisk i balneologii w Europie i dbanie o to, aby naturalne środki lecznicze zawarte w ziemi i atmosferze były do dyspozycji społeczeństw w sposób możliwie jak najbardziej optymalny.

Celem jest także podjęcie - bez jakiegokolwiek zamiaru uzyskiwania zysków - współpracy z organizacjami publicznymi i prywatnymi we wspólnych dziedzinach naukowych, prawniczych, zawodowych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych, rozwijanie jej i zapewnienie im możliwości wykorzystania wszystkich naturalnych zasobów do celów ochrony i promocji zdrowia w społeczeństwie.

Celem Stowarzyszenia jest ponadto zapewnienie udziału europejskich kąpielisk leczniczych i uzdrowisk w europejskim postępowaniu decyzyjnym. Celem jest również włączenie europejskich kąpielisk i uzdrowisk w istniejące i przyszłe organizacje europejskie.

§ 2

Nazwa

Nazwa Stowarzyszenia ma następujące brzmienie:

Europejski Związek Uzdrowisk (EZU), Europaischer Heilbäderverband (EHV), Association Européenne du Thermalisme et du Climatisme (AETC),

European Spas Association (ESPA) Associazione Eiropea del Termalismo e Climatismo (AETC), Acociación Europea de Estaciones Termales (AEDET).

§ 3

Siedziba

Siedziba Związku mieści się w 1040 - Bruksela, Avenue de la Renaissance 1.

Uchwałą Zarządu siedziba może zostać przeniesiona do każdej innej miejscowości na terytorium Belgii.

CZŁONKOSTWO

§ 4

Przesłanki członkostwa

(1) W skład Europejskiego Związku Uzdrawisk wchodzi:

- a) członkowie - założyciele
- b) członkowie - kandydaci,
- c) członkowie - obserwatorzy
- d) Federation Internationale du Thermalisme et du Climatisme /FEMTEC/.

(2) Członkostwo w Europejskim Związku Uzdrawisk mogą nabyć związki uzdrawisk z krajów członkowskich UE, Islandii, Szwajcarii i Turcji oraz krajów kandydujących do przystąpienia do UE*, które są prawidłowo ukonstytuowane zgodnie z ładem prawnym obowiązującym w ich kraju pochodzenia. Krajowe związki z innych krajów europejskich mogą nabyć status członka-obszawatora.

W przypadku braku w danym państwie europejskim związków narodowych lub jeżeli związki takie nie są członkiem Europejskiego Związku Uzdrawisk, członkostwo mogą nabyć również regionalne związki, które są prawidłowo ukonstytuowane zgodnie z ładem prawnym obowiązującym w kraju ich pochodzenia. Jeżeli brak jest związków szczebla zarówno ogólnokrajowego, jak i regionalnego lub jeżeli nie są one członkiem Europejskiego Związku Uzdrawisk,

statut członka mogą nabyć podmioty założycielskie poszczególnych kąpielisk i uzdrawisk bądź instytucji uzdrawiskowych państw europejskich. Związki państw kandydujących do przystąpienia do UE mogą najpierw nabyć na okres do 2 lat status członka-obszawatora.

§ 5

Nabycie członkostwa

Członkostwo w Europejskim Związku Uzdrawisk można nabyć kierując listem poleconym wnioskiem do Prezesa Europejskiego Związku Uzdrawisk stosownie do dalszych postanowień niniejszego statutu. Do wniosku należy dołączyć umocowanie wnioskodawcy i upoważnienie do reprezentowania przez sygnatariusza.

W przypadku odrzucenia wniosku wnioskodawca może po upływie roku złożyć kolejny wniosek o nabycie członkostwa.

§ 6

Prawa i obowiązki członków

(1) Każdy członek ma prawo uczestniczyć w publicznych imprezach Europejskiego Związku Uzdrawisk.

Członkowie określani w § 4 są na walnym zgromadzeniu reprezentowani przez wybranych przez siebie delegatów.

Delegaci mają na walnym zgromadzeniu prawo zabierania głosu, składania wniosków i udziału w gło-

sowaniach. Delegaci członków-obsługiwatorów nie mają prawa głosu na walnym zgromadzeniu.

Każdy członek ma prawo składania wniosków na walnym zgromadzeniu.

(2) Członkowie mają obowiązek:

- a) wspierać Stowarzyszenie w osiąganiu jego celów,
- b) przestrzegać i wdrażać postanowienia statutu i uchwały Związku,
- c) punktualnie uiszczać składki w ustalonej wysokości; dalsze szczegóły reguluje regulamin uiszczania składek przyjęty przez walne zgromadzenie. W przypadku nieopłacenia składek prawo głosu na walnym zgromadzeniu ulega zawieszeniu.

§ 7

Wystąpienie, wykluczenie

(1) Członkowie mogą złożyć oświadczenie o wystąpieniu listem poleconym skierowanym na ręce Prezesa. Wystąpienie staje się skuteczne z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym pismo wpłynię do siedziby Związku.

(2) Walne zgromadzenie ma prawo wykluczyć członka, jeżeli dopuści się on zwłoki w uiszczaniu swojej składki członkowskiej przez okres

dłuższy niż 12 miesięcy. Wykluczenie następuje po dwukrotnym upomnieniu na piśmie z podaniem skutków dalszego uchylania się od płacenia składek. Prezes jest zobowiązany do uprzedniego wezwania danego członka do złożenia oświadczenia o powodach nie uiszczania składek.

(3) Członek może zostać ponadto wykluczony, jeżeli dopuszcza się wykroczeń przeciwko treści statutu lub poważnych naruszeń zasad lub regulaminu Związku, wyrządzając mu tym samym znaczną szkodę.

(4) Zakończenie członkostwa nie zwalnia z wykonania obowiązków istniejących wobec Stowarzyszenia. Prawo do świadczeń ze strony Stowarzyszenia wygasa w momencie zakończenia członkostwa.

WALNE ZGROMADZENIE

§ 8

Skład walnego zgromadzenia

(1) W skład walnego zgromadzenia wchodzi delegaci wybrani przez członków państw europejskich wymienionych w § 4 oraz delegaci organizacji FEMTEC. Liczbę delegatów z danego państwa europejskiego określa klucz podany w załączeniu.

(2) Delegaci wybierani są przez członków z państw europejskich wymienionych w § 4 na okres czterech lat. Wybrane mogą zostać jedynie osoby aktywnie działające w dziedzinie balneologii. Delegaci wyznaczają rzecznika, który przekazuje Prezesowi nazwiska i adresy delegatów. W razie braku w jednym z państw członkowskich ogólnokrajowego związku przedstawiciele powołują sekcję, która na osobnym zgromadzeniu dokonuje wyboru delegatów.

(3) Delegaci mogą być reprezentowani przez innych delegatów. Przeniesienie prawa głosu wymaga formy pisemnej. Każdy delegat może oddać najwyżej dwa głosy.

§ 9

Zwołanie i porządek obrad

(1) Walne zgromadzenia odbywają się raz w roku.

Prezes jest zobowiązany do wysłania pisemnego zaproszenia w terminie co najmniej czterech tygodni przed walnym zgromadzeniem z podaniem czasu i miejsca posiedzenia oraz porządku dnia.

(2) Porządek dnia określa Prezes w porozumieniu z Zarządem Wykonawczym; wnioski członków odnośnie porządku dnia muszą wpłynąć do Prezesa w terminie

co najmniej dwóch tygodni przed datą walnego zgromadzenia.

(3) Na wniosek połowy członków określonych w § 4 lub jednej trzeciej delegatów Prezes ma obowiązek zwołania walnego zgromadzenia zgodnie z § 9 (1).

§ 10

Przewodnictwo na walnym zgromadzeniu

(1) Funkcję przewodniczącego walnego zgromadzenia sprawuje Prezes, a w przypadku jego nieobecności - wiceprezes wyznaczony przez Zarząd Wykonawczy.

(2) Zostaje sporządzona lista obecności podpisywana przez członków i delegatów Europejskiego Związku Uzdrawisk przed rozpoczęciem posiedzenia; lista ta zostaje potwierdzona przez Prezesa i Sekretarza Generalnego

§ 11

Kompetencje walnego zgromadzenia

Zakres kompetencji walnego zgromadzenia obejmuje:

(1)

- wybór Prezesa,
- wybór Pierwszego Wiceprezesa,

- wybór członków Zarządu, spośród których co najmniej jeden musi posiadać obywatelstwo belgijskie,
- wybór dwóch biegłych rewidentów,
- odwołanie Prezesa, Pierwszego wiceprezesa i członków Zarządu.

(2)

- zmiana statutu,
- zmiana i uzupełnienie celów,
- zmiana liczby głosów członków,
- sporządzenie planu budżetowego,
- ustalenie całej należnej puli składek, jakie zostały ustalone w regulaminie składek,
- ustalenie wysokości składek członkowskich członków określonych w § 4.,
- udzielenie Prezesowi i Zarządowi skwitowania pod względem merytorycznym i finansowym,
- przyjęcie nowych członków.

§ 12

Zdolność do podejmowania uchwał

Walne zgromadzenie jest zdolne do podejmowania uchwał, jeżeli obecna jest co najmniej połowa delegatów.

W przypadku niespełnienia tego warunku następuje zwołanie nowego walnego zgromadzenia o takim samym porządku obrad, które jest zdolne do podejmowania uchwał nie-

zależnie od dotrzymania terminów określonych § 9, o ile obecnych będzie 20 delegatów.

§ 13

Uchwały i wybory

(1) Wybory są tajne. Wybrany zostaje ten, kto pozyska bezwzględną większość oddanych głosów. W drugiej turze głosowania wystarczy zwykła większość.

(2) Wszystkie pozostałe uchwały podejmowane są bezwzględną większością ważnych głosów oddanych. Zmiany w Statucie wymagają zgody trzech czwartych głosów liczby delegatów uczestniczących w walnym zgromadzeniu.

(3) Kadencja członków władz Związku trwa cztery lata; dopuszcza się ponowny wybór.

§ 14

Protokoły

Treści walnego zgromadzenia zostają zapisane w protokołach z podjętych uchwał; protokoły zostają podpisane przez Prezesa i Sekretarza Generalnego.

ZARZĄD I ZARZĄD WYKONAWCZY

§ 15 Zarząd

- (1) W skład Zarządu wchodzi po jednym przedstawicielu związków wymienionych w § 4, Prezes, Pierwszy Wiceprezes, Sekretarz Generalny i Skarbnik.
- (2) Zarząd dokonuje wyboru ze swego grona czterech kolejnych wiceprezesów; Zarząd dokonuje ponadto wyboru Sekretarza Generalnego i Skarbnika.
- (3) Zarząd podejmuje decyzje we wszystkich sprawach, które nie są jednoznacznie zastrzeżone dla kompetencji walnego zgromadzenia lub Zarządu Wykonawczego.
- (4) Zarząd nadaje sobie i Europejskiemu Stowarzyszeniu Uzdrowisk regulamin działania, który podlega zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

§ 16 Zarząd Wykonawczy

- (1) W skład Zarządu wchodzi Prezes, Pierwszy Wiceprezes, czterej wiceprezesi oraz Skarbnik i Sekretarz Generalny.

- (2) Zarząd Wykonawczy realizuje zadania bieżące i pilne. Może zwłaszcza zatrudniać i zwalniać pracowników, ustalać wysokość ich zarobków, podejmować decyzje w sprawie pomieszczeń niezbędnych do pracy Europejskiego Związku Uzdrowisk.

§ 17 Postanowienia ogólne

- (1) Na zaproszenie Prezesa Zarząd spotyka się z reguły co sześć miesięcy. Porządek obrad zostaje ustalony przez Prezesa i przekazany Członkom Zarządu na piśmie w terminie czterech tygodni przed posiedzeniem. Na wniosek co najmniej jednej trzeciej liczby członków Zarządu musi się odbyć niezwłocznie posiedzenie Zarządu.
- (2) Prezes ma obowiązek wykonywania uchwał Zarządu i Zarządu Wykonawczego. Prezes, a w razie jego nieobecności Pierwszy Wiceprezes, reprezentuje Związek wspólnie z Sekretarzem Generalnym lub Skarbnikiem sądownie i pozasądnie.
- (3) Skarbnik jest odpowiedzialny za rachunki Europejskiego Związku Uzdrowisk. Obrót płatniczy realizowany jest

w porozumieniu z Prezesem i Sekretarzem Generalnym. Zarząd musi być informowany o wszystkich istotnych dyspozycjach.

- (4) Sekretarz Generalny ma obowiązek, w porozumieniu z Prezesem i Skarbnikiem, przygotować wszystkie niezbędne decyzje i prowadzić bieżące działania Stowarzyszenia.
- (5) Odnośnie wyborów i uchwał obowiązuje § 13. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa.
- (6) Uchwały Zarządu zapisywane są w rejestrze prowadzonym przez Kancelarię.

SPRAWY ROŻNE

§ 18

Zespoły robocze

W razie potrzeby Zarząd może tworzyć zespoły robocze ds. specjalnych tematów merytorycznych. W skład tych zespołów roboczych nie powinno wchodzić więcej niż 15 osób. Prawo oddelegowania ekspertów w skład zespołów roboczych przysługuje wszystkim członkom. Po przyjęciu przez Zarząd do wiadomości rezultatów dyskusji zostają one przedłożone walnemu zgromadzeniu.

§ 19

Składki i przychody

Na składki i przychody Europejskiego Związku Uzdrowisk składają się:

- opłaty akcesyjne,
- składki członkowskie,
- dochody uzyskiwane z majątku i z tytułu innych wartości,
- dochody uzyskiwane z tytułu prowadzonej dzia1a1ności,
- ewentualne inne dochody oraz
- przyznane subwencje.

§ 20

Odpowiedzialność

Zobowiązania Europejskiego Związku Uzdrowisk pokrywane są z jego majątku. Odpowiedzialność członków ogranicza się do składek bieżących i składek za rok następny.

§ 21

Rok obrotowy

Rokiem obrotowym Europejskiego Związku Uzdrowisk jest rok kalendarzowy.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 22

Nadzwyczajne walne zgromadzenie

- (1) Decyzje o rozwiązaniu Europejskiego Związku Uzdrowisk podejmuje nadzwyczajne walne

zgromadzenie. Dla podjęcia stosownej uchwały konieczna jest obecność co najmniej dwóch trzecich wszystkich delegatów uprawnionych do głosowania. Uważa się, że rozwiązanie zostało uchwalone, jeżeli opowie się za nim trzy czwarte oddanych ważnych głosów. Staje się ono skuteczne w momencie jego obwieszczenia w aneksach do Belgijskiego Monitora Państwowego.

(2) W przypadku niestawienia się koniecznej liczby delegatów uchwałę o rozwiązaniu może podjąć w terminie co najmniej czterech tygodni większością trzech czwartych obecnych delegatów nowo zwołane nadzwyczajne walne zgromadzenie.

(3) W przypadku rozwiązania lub likwidacji Związku bądź ustania dotychczasowego celu majątek Stowarzyszenia przypada publicznej lub prywatnej instytucji użyteczności publicznej realizującej takie same cele, którą delegaci wyznaczają na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu.

§23

Interpretacja Statutu

Niniejszy statut został sporządzony, zatwierdzony i zarejestrowany w języku niemieckim. W przypadku różnic zdań obowiązuje wersja niemiecka.

§ 24

Wejście w życie

Niniejszy Statut został przyjęty przez Zgromadzenie Założycielskie Europejskiego Związku Uzdrawisk w dniu 22 listopada 1995 roku w Brukseli. Wchodzi on w życie - podobnie jak każda inna zmiana w przyszłości - w momencie obwieszczenia w Aneksach Belgijskiego Monitora Państwowego.

§ 25

Stosowanie ustawodawstwa o międzynarodowych stowarzyszeniach użyteczności publicznej

Sprawy nie uregulowane w niniejszym Statucie rozstrzygane są zgodnie z postanowieniami ustawy z 25 października 1919 roku w wersji ustawy z 6 grudnia 1954 roku o międzynarodowych stowarzyszeniach użyteczności publicznej.

Skład walnego zgromadzenia zgodnie ze składem Parlamentu Europejskiego.

W skład walnego zgromadzenia wchodzi maksymalnie 233 delegatów. Członkom z państw UE przysługuje liczba delegatów proporcjonalna do liczby ich deputowanych do Parlamentu Europejskiego.

Jeżeli z jednego lub większej liczby państw członkowskich UE w Europejskim Związku Uzdrowisk nie są reprezentowani żadni członkowie, to głosy delegatów nie podlegają rozdzielaniu. Zasadniczo każde stowarzyszenie, za wyjątkiem krajów Beneluksu, musi wystosować co najmniej trzech delegatów. Liczba delegatów zostaje ustalona z początkiem czteroletniej kadencji i w okresie jej obowiązywania nie może ulec zmniejszeniu.

Ogółem: 626 deputowanych do Parlamentu Europejskiego=(126= 20%)

Niemcy:	99	2 0
Belgia:	25	5
Francja:	87	1 8
Grecja	25	5
Włochy:	87	1 8
Luksemburg:	6	1
Holandia	31	6
Irlandia:	16	3
Hiszpania:	64	1 3
Dania	15	3
Wielka Brytania:	85	1 8
Portugalia:	25	5
Austria	21	4
Szwecja:	22	4

Finlandia:	16	3
FEMTEC:	6	132

Odnośnie państw kandydujących do UE, Islandii, Chorwacji, Czarnogóry, Rosji, Szwajcarii i Turcji odpowiednie zastosowanie znajduje powyższy klucz:

Bułgaria:		4
Estonia:		2
Islandia:		4
Chorwacja:	3	obserwator
Łotwa:		3
Litwa:		3
Czarnogóra:	1	obserwator
Polska		3
Rumunia:		7
Rosja:	20	obserwator
Szwajcaria:		4
Słowacja:		3
Słowenia:		3
Czechy:		5
Turcja		1 8
Węgry	3	101

ISSN 1427-0900

WYDAWCA:

STOWARZYSZENIE GMIN UZDROWISKOWYCH RP

33-380 KRYNICA, UL. PARK SPORTOWY 5,

e-mail: sgurp@krynica.pl

tel.: (0-18) 477-74-50

fax: (0-18) 477-74-51

REDAKCJA:

Jan Golba, Agata Gościńska, Anna Kruczek

DTP i DRUK:

P.P.H.U. JAS-POL POLIGRAFIA

33-380 Krynica, ul. Kraszewskiego 77,

tel. 0-18 477-74-81

e-mail: jas-pol@pro.onet.pl

Zdjęcia udostępnione przez UM w Szczawnicy oraz
Sanatorium „Górnik” i Sanatorium „Navigator” w Szczawnicy